

Muziektherapie: waar ben ik aan begonnen?

Einddocumentatie: Groot Praktijk Project

Module: Groot Praktijk Project: Muziektherapie: waar ben ik aan begonnen?
Onderwerp: Voolichtingsvideo Muziektherapie
Student: Hugo Meijer
Studentnummer: 1525097
Datum: 26-05-2010
Consulent: Jaap Driest
Beoordelaar: Gemy Willemars

Inleiding

Deze einddocumentatie is een verzameling van documenten die belangrijk waren tijdens het maken van de film Muziektherapie: waar ben ik aan begonnen? Ik hoop met deze verzameling documenten inzicht te geven hoe het maken van een film tot stand kan komen. Het is verreweg de meest leerzame periode uit mijn schoolcarrière geweest. Niet alleen omdat ik veel over muziektherapie heb geleerd, maar ook hoe ik de hele productie rondom een film in goede banen kan leiden.

Deze einddocumentatie is geordend op chronologische volgorde.

inhoudsopgave

Inleiding.....	1
----------------	---

inhoudsopgave	2
1. Plan van aanpak.....	3
Inleiding.....	4
1.1. Onderwerp	4
1.2. Productomschrijving.....	5
1.3. Doelgroep	5
1.4. Adresgroep	5
1.5. Evaluatiegroep	5
1.6. Het totale veld van belanghebbenden.....	5
1.7. Doelstellingen	6
1.8. Resultaatbeschrijving	7
1.9. Kwaliteitsbeschrijving	7
1.10. Stappenplan.....	7
1.10.1 Vooronderzoek	7
1.10.2 Het filmplan	8
1.11. Beschrijving van de film	8
12. Tijdschema.....	11
2. Vooronderzoek: Wat willen de docenten?.....	13
2.1. Interview met Kees Buurman over videovorlichting binnen muziektherapie.....	13
2.2. Interview met Han Kurstjens over videovorlichting binnen muziektherapie	14
2.3. Interview met Anneke Baerends over videovorlichting binnen muziektherapie.....	15
3. Vooronderzoek	17
3.1 Wat willen de studenten: een enquêteonderzoek.....	17
3.2 Vooronderzoek: videobronnen over muziektherapie	19
3.2.1 Films/ documentaires.....	19
3.2.2 Internet.....	24
3.2.3 TV-fragmenten.....	25
4. Uitvoering product.....	27
4.1 Filmscript.....	27
4.2 Uitvoering: feedback op filmplan	32
4.3 Uitvoering: Voorbereiding op interview.....	33
4.4 Uitvoering: Reflectie op het maken van de film	34
5. Evaluatie: Feedback van de samengestelde evaluatiegroep	37
5.1 Evaluatie Joeri Calis	37
5.2 Evaluatie Marianne Langhout	40
5.3 Evaluatie Mieke van Toor	43
5.4 Evaluatie Kees Buurman	46
6. Reflectie op de bevindingen van de evaluatiegroep	49
Aanbevelingen voor de volgende film	50
Urenverantwoording	51

1. Plan van aanpak

Inleiding

Mijn keuze om aan de opleiding muziektherapie te beginnen was gebaseerd op twee zaken: ik wilde graag mensen helpen en ik wilde iets doen met muziek. Ik had verwacht dat behoorlijk snel duidelijk zou worden hoe je die combinatie het best kon maken als muziektherapeut. In plaats daarvan bleek ik aan de opleiding Social Work begonnen te zijn en hadden we drie uur per week een mediumles. Het werd me echter niet duidelijk wat muziektherapie inhield. De andere activiteiten die ik in het eerste jaar voor school uitvoerde hadden vaak weinig met muziektherapie te maken. Ik kan me nog goed herinneren dat ik in het eerste jaar grote moeite had om aan vrienden en familie uit te leggen wat een muziektherapeut nu eigenlijk doet.

De onzekerheid over mijn keuze voor de studie muziektherapie hield aan tot het derde jaar. In het derde jaar deed ik mijn therapiestage bij de instelling Curium kinder- en jeugdpsychiatrie. Na een paar weken was het me compleet duidelijk wat voor soort werk ik als muziektherapeut zou kunnen doen en met verbazing bedacht ik me dat ik dit al die tijd al had kunnen weten als er betere voorlichting was aangeboden.

Door de grote onzekerheid die ik tijdens de studie had over het vakgebied, heb ik een paar keer op het punt gestaan om te stoppen met de studie. Vooral in het eerste en tweede jaar heb ik veel mensen zien afvallen die geen idee hadden waar ze aan begonnen waren.

Voor mij was muziektherapie de derde studie waar ik aan begon. Ik had voordat ik startte aan de studie, met mezelf afgesproken dat ik deze studie hoe dan ook zou afmaken, anders was ik waarschijnlijk in het eerste jaar gestopt.

Ik denk dat het helemaal niet nodig is dat studenten niet weten waar ze mee bezig zijn, als de voorlichting over het werkveld duidelijk is. Ik wil na mijn studie graag verder als filmmaker en bedacht me dat dit de ideale gelegenheid is mijn liefde voor film nuttig te maken door voor eerstejaars studenten MT een voorlichtingsfilm te maken.

1.1. Onderwerp

Op het gebied van muziektherapie is er maar weinig beeld- of videomateriaal te vinden. Na veel speurwerk zijn hier en daar wat korte fragmenten te vinden, maar meestal geeft dit niet veel duidelijkheid over wat een muziektherapeut in de praktijk doet. Omdat de studie een behoorlijk praktijkgericht karakter heeft, zou in mijn ogen meer informatie over de praktijk niet mogen ontbreken.

De stage-ervaring die studenten opdoen in het eerste jaar, heeft vaak niks tot nauwelijks iets te maken met muziektherapie. Ik heb zelf bijvoorbeeld op een antroposofische zorgboerderij stage gelopen, waar ik de tuinwerkzaamheden begeleidde. Door het ontbreken van goede voorlichting, kunnen eerstejaars studenten MT die studeren aan de HU lange tijd onzeker blijven over het vakgebied, met uiteenlopende gevolgen.

Om meer inzicht te geven over muziektherapie in de praktijk, wil ik een voorlichtingsfilm maken die een duidelijk en gevarieerd beeld geeft over het vakgebied muziektherapie.

Het is de bedoeling dat de video wordt vertoond tijdens de muzieklessen (P12) in periode B van het eerste jaar (propedeuse). De studenten hebben in voorafgaande periode kennis kunnen maken met het vakgebied en zijn vermoedelijk nieuwsgierig geworden.

Omdat het werkveld van de muziektherapeut vele gezichten kent, wordt er een zo gevarieerd mogelijk beeld gegeven over het werkveld. De film geeft een beeld van uiteenlopende werkplekken, persoonlijkheden van de therapeuten, muziektherapiesessies en ook cliënten komen aan bod in de film. Daarnaast komen docenten van de opleiding muziektherapie in beeld.

1.2. Productomschrijving

Ik maak een voorlichtingsvideo die ongeveer 20 minuten duurt, bedoeld voor eerstejaars studenten MT van de HU. De video gaat in op vragen die studenten hebben over het vakgebied en is bedoeld om onzekerheden weg te nemen ten aanzien van het beroep.

De film kan dienen als beroepsoriëntatie ten aanzien van toekomstige werk- en/of stageplekken en toekomstige doelgroepkeuze. Daarnaast kan de film door P12 docenten-muziek worden ingezet om de kwaliteit van de lessen te verbeteren. De premisse en titel van de film zal dan ook luiden: Muziektherapie: waar ben ik aan begonnen?

Muziektherapeuten worden in verschillende werkomgevingen in beeld gebracht en waar mogelijk komen ook cliëntsituaties naar voren in de film. Er worden muziektherapeuten in beeld gebracht werkzaam in de forensische psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie, verstandelijk gehandicaptenzorg en eigen praktijk. Daarnaast komen ook P12 docenten-muziek in beeld.

1.3. Doelgroep

De film is bedoeld om eerstejaars studenten een indruk te geven hoe muziektherapie er in de praktijk uit ziet. Dit heeft als hoger doel om van hen door middel van meer kennis over het vakgebied, betere muziektherapeuten te maken, die daardoor beter in staat zijn om cliënten te helpen. Daarom zijn de cliënten die zich bevinden in de in beeld gebrachte werkgebieden de doelgroep.

1.4. Adresgroep

De adresgroep is een groep mensen die professioneel belang heeft bij de voorlichtingsfilm. De voorlichtingsfilm is primair bedoeld om de leskwaliteit van P12 docenten-muziek, werkzaam bij Hogeschool van Utrecht te verbeteren. De P12 docenten-muziek zijn daarom mijn adresgroep. Docenten worden geïnterviewd over hun ideeën ten aanzien van de film. De film richt zich op eerstejaars studenten muziektherapie, studierend aan de Hogeschool van Utrecht. De studenten krijgen de video in lesperiode B van het propedeuse jaar te zien tijdens de mediumlessen. De film is bedoeld om een zo duidelijk en gevarieerd mogelijk beeld te geven over het werk van wat muziektherapeuten doen in de praktijk. De video wordt afgestemd op de studenten aan de hand van interviews en enquêteonderzoek met eerstejaars studenten.

1.5. Evaluatiegroep

Mijn evaluatiegroep bestaat uit:

- **Mieke van Toor, muziektherapeut werkzaam bij de Bascule.** Zij kan bepalen of de video inderdaad een goed beeld geeft van muziektherapie in de praktijk.
- **Joeri Calis, filmmaker in de zorg.** Hij heeft ruime ervaring in het maken van professionele films in de zorgsector en kan bepalen of de video in filmisch en inhoudelijk opzicht klopt.
- **Kees Buurman, muziekdocent P12 werkzaam bij de HU.** Hij kan bepalen of hij dit voorlichtingsmateriaal zou kunnen gebruiken voor onderwijs.
- **Marianne Langhout, manager van de propedeuse Social Work van de HU Amersfoort.** Zij kan bepalen wat de waarde van de voorlichtingsfilm is en kan beoordelen of het materiaal een bijdrage kan leveren aan de wettelijke taak van de propedeuse (voorlichting, selectie en verwijzing).

1.6. Het totale veld van belanghebbenden

Hogeschool van Utrecht, Muziektherapeuten, studenten ISW, eerstejaars studenten afstudeerrichting Muziektherapie, P12 docenten-muziek, Vakverenigingen zoals KenVak.

1.7. Doelstellingen

- Eerstejaars studenten MT krijgen een indruk hoe het werk van een muziektherapeut er concreet uit kan zien in de praktijk.
- De video draagt bij aan beroepsoriëntatie voor eerstejaars studenten MT op het gebied van doelgroep/werkplek.
- De video kan halverwege het propedeusejaar worden ingezet door P12 docenten-muziek om de leskwaliteit van de muzieklessen (P12) te verbeteren.
- In de film wordt een antwoord gegeven op de vraag: Hoe ziet het werken als muziektherapeut er in de praktijk uit?
- In de film komen minimaal vier muziektherapeuten uit verschillende werkvelden aan bod.
- In de film komen minimaal twee cliënten die muziektherapie ontvangen in beeld (onherkenbaar).
- De cliënten in de film blijven ten alle tijden anoniem.
- De film is afgestemd op studenten door middel van onderzoek onder eerstejaars studenten MT door enquêteonderzoek
- De film is afgestemd op de wensen en ideeën van P12 docenten-muziek, door interviews met de betreffende docenten.

1.8. Resultaatbeschrijving

- De video is begrijpelijk voor eerstejaars studenten MT.
- De video spreekt studenten MT aan op niveau en kennis
- De video beantwoordt praktijkgerichte vragen van de eerstejaars studenten MT die verkregen zijn via enquêteonderzoek.
- De video gaat in op punten die P12 docenten-muziek belangrijk vinden om te gebruiken in de les.
- De video geeft een gevarieerd beeld van verschillende praktijksituaties
- Door de film krijgt de student een indruk hoe het werk als muziektherapeut er aan toe zou kunnen gaan.
- De student kan zich door de film beter oriënteren op toekomstige stageplekken en doelgroepkeuze.

1.9. Kwaliteitsbeschrijving

- De video kan professioneel worden ingezet door P12 docenten-muziek in periode B van het propedeuse jaar van de Hogeschool van Utrecht.
- De video is geproduceerd met professionele apparatuur en heeft een professionele uitstraling.
- De video geeft een zo breed mogelijk beeld van het vakgebied muziektherapie.
- De informatie die naar voren komt in de film wordt op een bondige manier gepresenteerd.

1.10. Stappenplan

Uit ervaring weet ik dat het maken van een film meestal 80 % voorbereiding vergt en 20% uitvoering. Nu komt er ook een vooronderzoek bij kijken. Om te voorkomen dat zaken door elkaar gaan lopen, wil ik een duidelijk onderscheid maken tussen zaken die betrekking hebben op het maken van de film en zaken die betrekking hebben op het vooronderzoek.

1.10.1 Vooronderzoek

Bronnenonderzoek

Er wordt een inventarisatie gemaakt van wat er tot nu toe gemaakt is op het gebied van voorlichtingsfilm/video binnen het vakgebied muziektherapie. In dit onderzoek wordt het videomateriaal bekeken en beoordeeld hoe nuttig en actueel het filmmateriaal is. De bronnen die worden verzameld, worden zowel op internet als in de mediatheek gezocht.

Adresgroepverkenning

Door enquêteonderzoek onder eerstejaarsstudenten MT bepaal ik hoe groot de behoefte aan voorlichtingsmateriaal is en wat studenten zouden willen weten over muziektherapie in de praktijk. Er wordt hen de kans geboden via de enquête om vragen te stellen aan de muziektherapeuten in verschillende werkvelden. Ook wordt aan hen gevraagd waar ze de focus op zouden willen leggen in de film. Ze krijgen binnen de enquête de mogelijkheid om te bepalen of er bijvoorbeeld meer focus moet komen te liggen op de persoonlijkheid van de therapeut of juist meer op de cliënt. De resultaten van dit onderzoek worden opgenomen in de bijlage en meegenomen in de uitvoering van het filmplan.

Interviews met P12 docenten-muziek

P12 docenten-muziek die verantwoordelijk zijn voor de lessen van eerstejaars studenten worden geïnterviewd. Plannen voor de film worden aan P12 docenten-muziek voorgelegd.

Ook wordt hen gevraagd wat ze in een film zouden willen laten zien wat niet in een les uit te leggen is. Daarnaast wordt gevraagd wat ze de meerwaarde van een voorlichtingsfilm zouden vinden en waar volgens hen de focus op moet komen te liggen. De docenten kunnen feedback geven op de plannen en hun ideeën worden meegenomen tijdens de uitvoering van het filmplan.

1.10.2 Het filmplan

Onderzoek naar het maken van voorlichtingsmateriaal

Ik doe een onderzoek naar bronnen over hoe voorlichtingsmateriaal tot stand komt en neem dit mee in mijn filmscript.

Inventarisatie van benodigde materialen

Ik maak op welke camera's, lenzen en microfoons ik nodig heb om deze film mogelijk te maken.

Benadering van therapeuten

Ik investeer veel tijd in het contact met de juiste therapeuten die zouden willen meewerken aan de film. Ik geef hen duidelijke informatie over de bedoelingen van de film en houd hen gedurende het hele proces op de hoogte.

Zaken regelen rondom privacy m.b.t. cliënten

Vooraf de privacykwestie is een belangrijk punt om rekening mee te houden met deze film. Zelfs wanneer cliënten onherkenbaar in beeld komen, moet er in veel gevallen toestemming worden gegeven door de ouders of familie. Daarnaast zoek ik uit hoe de regelgeving rondom privacy in elkaar zit bij het maken van deze film.

Het maken van een filmscript

Het maken van een filmscript kost meestal erg veel tijd. Het is erg belangrijk dat het script goed in elkaar zit, dit voorkomt bijvoorbeeld het maken van onnodige shots. In dit plan staat bijvoorbeeld hoe de shots worden gemaakt, met wat voor soort microfoon en welke vragen er worden gesteld. Bij het maken van het script, roep ik de hulp in van een goede vriend en filmmaker Cas van der Pas.

De uitvoering van het filmplan

Ik ga langs bij de vier tot vijf therapeuten die willen meewerken aan het plan. Cas van der Pas gaat meehelpen met filmen en om vragen te stellen. Dit heeft een meerwaarde, omdat hij niet is opgeleid als muziektherapeut en daarom op een andere manier vragen zal stellen. Daarnaast is het vaak erg lastig om te filmen en vragen te stellen tegelijkertijd. Er wordt alleen gefilmd wanneer iedereen hier volledig mee akkoord gaat.

Montage

De montage neemt vaak ook zeer veel tijd in beslag, meestal veel meer tijd dan het filmen op locatie. Door een duidelijk filmplan in elkaar te zetten, kan een hoop tijd bespaard worden die anders naar de montage zou gaan.

1.11. Beschrijving van de film

Ik maak een film die (minimaal) vier praktijksituaties laat zien en een duidelijk en gevarieerd beeld laten zien over het werkveld muziektherapie. In de film komen de forensische

psychiatrie, kinderspsychiatrie, verstandelijk gehandicaptenzorg en een eigen praktijk in beeld. De film duurt ongeveer 20 minuten lang.

In de bijlage wordt het uiteindelijke filmscript opgenomen. Het filmscript is een week voor uitvoering (filmen op locatie) klaar.

Intro

In het intro van de film zien we een aantal studenten door elkaar heen praten. Het is niet erg duidelijk waar ze het over hebben. Pas later blijkt dat ze allemaal een antwoord proberen te geven op de vraag: "Wat is muziektherapie?"

Vervolgens komt een docent in beeld die vertelt dat het lastig is om kort samen te vatten wat muziektherapie is, omdat het een uiteenlopend werkveld is.

Hoofdgedeelte

Hierna volgt het hoofdgedeelte van de film. De film laat muziektherapeuten zien in allerlei verschillende werksituaties. In alle verschillende situaties worden een aantal standaard vragen gesteld aan de muziektherapeut. De muziektherapeut antwoordt op een manier waardoor de gestelde vraag niet in de film hoeft te komen, zodat de voorlichtingsfilm een wat vertellend/verhalend/spontaan karakter krijgt. Naast de standaardvragen is er plek voor specifieke vragen aan de muziektherapeut, op basis van uitkomsten uit het onderzoek van bevroegde studenten MT en P12 docenten-muziek.

Standaardvragen voor muziektherapeut:

- Kun je jezelf voorstellen en vertellen waar je werkt?
- Kun je iets vertellen over het soort instelling?
- Wat voor soort mensen komen hier?
- Kun je vertellen wat voor werk je doet?
- Kun je vertellen aan wat voor soort doelen je werkt?
- Wat voor soort behandelingen voer je uit/hoe help je mensen?
- Kun je beschrijven wat er leuk is aan het werken als muziektherapeut?
- Wat maakt het werk zwaar?
- Zijn er risico's verbonden aan het werk?
- Kun je een casus beschrijven van een succesvolle behandeling?

Ook aan de cliënt worden vragen gesteld, wanneer deze hier aan wil/mag/kan meewerken. Hier moet echter niet de focus op komen te liggen in de film, vandaar dat er (maar) twee vragen worden gesteld.

Standaardvragen voor de cliënt:

- Kun je beschrijven wat muziektherapie voor jou betekent?
- Hoe groot is de rol van muziektherapie binnen jou behandeling?

Verloop van het hoofdgedeelte

Ik bezoek samen met een goede vriend en filmmaker, muziektherapeuten in verschillende werksituaties. In alle situaties zal het verloop en de stijl steeds ongeveer hetzelfde zijn:

Voorbeeld

We zien instrumenten, totaal van de muziektherapieruimte, gangen van de instelling, de instelling in een totaalshot.

We zijn aangekomen bij de instelling Curium. Terwijl dit korte intro voorbij komt, horen we de audio van een jamsessie. Later zal blijken dat de jamsessie die we hoorden eigenlijk een werkvorm van een van de therapeuten was, uitgevoerd door cliënten.

We zien de muziektherapeut muziek maken met cliënt(en).

Kort daarna begint de muziektherapeut te vertellen over het vak. De muziektherapeut vertelt over het soort werk wat hij doet.

Hij vertelt over waar hij energie van krijgt, wat hem uitput, wat voor soort resultaten hij behaalt met bijv. een casus voorbeeld.

Na ongeveer één minuut interview volgt een stuk therapiesessie.

Het interview wordt weer opgepakt. De therapeut vertelt wat het leuk maakt om met deze groep te werken, maar ook de moeilijkheden van het vak.

Na weer een minuut horen/zien we weer een stuk therapiesessie.

Hierna horen/zien we een cliënt die iets vertelt over wat hij/zij heeft aan muziektherapie.

De cliënt vertelt bijvoorbeeld wat hij/zij aan muziektherapie heeft. Ook hij/zij beschrijft een casus, die bijv inhaakt op de stoornis die hij/zij heeft en wat muziektherapie hier aan kan veranderen.

Beelden die worden geschoten zijn gerelateerd aan het verhaal. Dit kunnen bijvoorbeeld beelden zijn van de muziektherapeut die samen muziek maakt met de cliënt, instrumenten aan de muur, gangen van de instelling, instelling van buiten gefilmd, bossen om de instelling heen, een blaadje dat meetrilt terwijl er heftige muziek wordt gemaakt etc.

Opbouw in beeld

In de film wordt een zekere opbouw laten zien. In dit geval is dit een opbouw in heftigheid.

We beginnen in de kinderpsychiatrie, gevolgd door de eigen praktijk, vervolgens verstandelijk gehandicaptenzorg en het eindigt in een TBS-kliniek.

Outro

We zien weer de studenten in beeld die nu antwoord geven op de vraag: "Over welke kwaliteiten moet een muziektherapeut beschikken?"

Dit lijstje wordt aangevuld door de professionals (die dus ook antwoord geven op dezelfde vraag gedurende het interview).

Vervolgens aftiteling, met in een klein kader beelden bij de muziek die we eerder hoorden in de film bij het intro.

12. Tijdschema

Periode C		uren
Week 1	Oriëntatie voor plan, nadenken over het idee Maken van een plan van aanpak	32 8
Week 2	Plan van aanpak maken Start vooronderzoek (bronnen zoeken, verslaglegging) Contact leggen met P12 docenten-muziek eerste jaar, over enquête-onderzoek tijdens de les afnemen	8 15 3
Week 3	Afspraak met Jaap Driest om plan door te nemen. Plan van aanpak herschrijven Filmscript maken Vooronderzoek (videobronnen verzamelen)	1 10 6 12
Week 4	Filmscript maken/ shots vaststellen Plan van aanpak herschrijven Vooronderzoek (wat is er geschreven over het maken van voorlichtingsfilms?) Bellen/ mailen naar muziektherapeuten eventueel afspraken vastleggen	12 8 12 10
Week 5	Therapeuten benaderen eventueel afspraken vastleggen Enquête onderzoek maken Filmscript doornemen met filmmaker Shotlist + storyboard maken Privacy van cliënten + quitclaim formulier maken	10 4 10 10 8
Week 6	Afspraken vastleggen met muziektherapeuten Enquêteonderzoek af Interview technieken bestuderen	8 1 12
Week 7	Enquêteonderzoek afnemen bij studenten Interview met docenten + documentatie	4 5
Week 8	Gegevens verwerken enquête Inleveren plan van aanpak Interviews met docenten + documentatie Contact met therapeuten Contact met filmmaker	9 1 8 10 8
Week 9	Samenstellen adresgroep Contact met therapeuten over filmplan Contact met filmmaker Filmscript,scenario, storyboard afronden	6 10 8 16
Week 10	Filmen bij instelling 1 + montage Filmen bij instelling 2 + montage Filmen bij instelling 3 + montage Filmen bij instelling 4 + montage	12 12 12 12

	(Filmen bij instelling 5 + montage)	12
Periode D		
Week 1	Montage Tijd voor het filmen van aanvullingen/reservetijd. Afspraken maken rondom praktijkproduct presentatie Contact opnemen met Gemmy Willemars	40 10 4 1
Week 2	Montage Tijd voor het filmen van aanvullingen/reservetijd	30 10
Week 3	Product afronden	10
Week 4	Reserve-tijd	20
Week 5	Beoordeling, evaluatie Feedback Adresgroep Einddocumentatie	2 4 40

2. Vooronderzoek: Wat willen de docenten?

Inleiding

Ik heb drie muziekdocenten P12 kunnen vinden die les (hebben ge-) geven aan de eerstejaars studenten muziektherapie aan de Hogeschool van Utrecht. Omdat ze het product mogelijk kunnen gaan inzetten tijdens hun les, wilde ik mijn film afstemmen op hun wensen en ideeën. Ik heb elke docent ongeveer een uur geïnterviewd, hier een verslag van gemaakt en de informatie vervolgens in mijn filmplan opgenomen.

2.1. Interview met Kees Buurman over videovorlichting binnen muziektherapie

Maandag 29 maart

Over het nut van een voorlichtingsvideo voor eerstejaars studenten:

Beeld is veel belangrijker geworden dan vroeger. Een scriptie biedt veel mogelijkheden, maar met beeld erbij zegt het vaak meer. Jongere mensen zijn veel meer ingesteld op beelden. Daarom zal een film een goede bijdrage kunnen leveren. Het is niet alleen belangrijk voor de eerstejaars studenten, maar kan ook belangrijk zijn voor het hele werkveld.

De laatste keer dat er een film gemaakt werd over muziektherapie is bijna 30 jaar geleden. Het zal interessant zijn om de verschillen te zien tussen de twee films.

Wat ik in het bijzonder leuk zou vinden om te zien, zijn de relatief nieuwe kanten van het vak. Poptherapie is bijvoorbeeld een vorm van muziektherapie die nog niet lang bestaat en daarnaast zijn er allerlei nieuwe mogelijkheden gekomen qua elektronica. Er is bijvoorbeeld een keer een therapeut geweest die mensen in rolstoelen heeft laten optreden met progressieve spierziekten die waren verbonden met elektronica, waardoor ze met kleine bewegingen waanzinnige geluiden konden maken. De muziektherapeut Erwin Amsens is veel bezig met elektronica binnen revalidatiecentrum en werkt met jongeren met niet aangeboren hersenletsel. Misschien zou je hem hiervoor kunnen benaderen.

Over wat er in een voorlichtingsfilm kan worden laten zien, wat niet in een les uit te leggen is

Het is erg moeilijk om uit te leggen in een les wat er binnen muziektherapie wordt gedaan, omdat het werkveld zo uiteenlopend is. Hoe een muziektherapeut zijn werk uitvoert, is afhankelijk van de persoonlijkheid van de therapeut, de doelgroep en de werkplek. Er zijn erg veel keuzes die je als muziektherapeut kunt maken en er zijn ontzettend veel doelgroepen waar uit te kiezen valt.

Het is daarom belangrijk om een zo gevarieerd mogelijk beeld te geven in de video. Niet alleen moet je verschillende therapeuten laten zien, maar ook verschillende doelgroepen en werkplekken.

Wat ik zelf vermoed is dat door alle verschillende verhalen van de therapeuten, toch een verbinding kan worden laten zien en dat je daarmee een stuk van de kern in beeld kunt brengen.

Over studenten die afhaken in het eerste jaar

We hebben soms het gevoel dat we studenten kwijtraken omdat we in het eerste jaar een te weinig beroepsspecifiek programma kunnen aanbieden omdat we nu onderdeel uitmaken van ISW. We denken dat veel ambitieuze studenten die eigenlijk geschikt zijn voor het vak, eerder zullen afhaken. We zijn het er als docenten over eens dat hier iets aan moet veranderen. Echter zal dit meer zijn dan alleen het aanbieden van een film over muziektherapie.

Over de keuze van werkplekken/doelgroepen die in de film in beeld worden gebracht

Het is goed dat je forensische psychiatrie, kinderpsychiatrie, gehandicaptenzorg en een eigen praktijk in beeld wilt brengen. Voor mij zou het een verrijking zijn wanneer ook de revalidatiehulpverlening in beeld wordt gebracht. Wat deze groep bijzonder maakt is dat de groep een handicap heeft die ze niet altijd hebben gehad. De muziektherapie is veel meer gericht op acceptatie van lichamelijke/psychische gebreken en de sociaal – emotionele gevolgen hiervan.

Iemand die je hier voor zou kunnen vragen is Saskia Hoogduin. Ze werkt met jongeren met niet aangeboren hersenletsel.

Over het al dan niet in beeld brengen van cliënten

Het getuigt van goed therapeuschap wanneer je respectvol omgaat met de privacy van cliënten. Het is goed om de cliënten niet zomaar in beeld te brengen, of misschien wel helemaal niet.

2.2. Interview met Han Kurstjens over videovorlichting binnen muziektherapie

6 april 2010

Wat kan de toegevoegde waarde van een voorlichtingsfilm voor eerstejaars studenten muziektherapie zijn?

Uit evaluatieonderzoeken onder eerstejaars studenten blijkt dat er weinig beeldvorming over het vakgebied muziektherapie is. Een voorlichtingsfilm kan bijdragen aan beeldvorming voor deze studenten. Het is goed om uiteenlopende situaties te bezoeken en de werkvelden breed weer te geven.

Volgend jaar gaan we nieuwe regels stellen bij de toelatingsprocedure. Er worden mensen niet/wel of misschien aangenomen. De "misschien-studenten" moeten iets extra's gaan doen wat betreft attitude, vaardigheden en werkveldverkenning. Voor dit laatste zou de film erg nuttig kunnen zijn.

Je zou er over kunnen denken om een bronnenlijst met sites of films over muziektherapie op te stellen waar studenten die wat meer willen weten, aan informatie kunnen komen. De website van KenVak zou hier bijvoorbeeld een rol in kunnen spelen.

Zijn er zaken die in een video beter tot zijn recht komen dan tijdens uitleg in de les?

Een lessituatie is altijd een gekunstelde situatie. Studenten moeten het doen met wie ze voor hun neus hebben. Een film kan breder oriënterend zijn en laat de diversiteit van het werkveld zien.

Geven de gekozen locaties/doelgroepen voor de film een representatief en uitlopend beeld van muziektherapie in de praktijk?

Wanneer je een film maakt, moet je keuzes maken. Je kunt niet alles laten zien. De gebieden die je niet laat zien in de film zou je eventueel kunnen noemen in je film.

Het zou goed zijn om een keer het beroepsprofiel door te kijken, dit beroepsprofiel van 2010 is net af.

Wat ik zou doen is een groepstherapie en een individuele therapie in beeld brengen.

Je kunt er nog over denken om ook iets over receptieve muziektherapie te laten zien, maar misschien wordt het dan te groot.

Wat vindt u de toegevoegde waarde van het in beeld brengen van cliënten?

Het in beeld brengen van cliënten maakt de situatie echter. Ik ben zelf minder visueel ingesteld, maar voor veel mensen is het visuele aspect erg belangrijk.

Zou u het voorlichtingsmateriaal gebruiken tijdens de lessen?

Ik zou erg blij zijn met een film. Niet al mijn collega's kunnen putten uit eigen ervaring om over te vertellen tijdens de les. Je kunt een cliënt naspelen, maar je bent het natuurlijk nooit echt.

In een les kan het dienen als oriëntatie of aanleiding voor een discussie. Ik kan aan de hand van dit filmpje bijvoorbeeld vragen welke vragen dit oproept. Voor mij is het meer dan een leuk filmpje, ik zou er echt iets mee kunnen in de les.

Waar moet het voorlichtingsmateriaal in uw ogen aan voldoen?

Ik hoop dat je therapeuten kunt vinden die duidelijk kunnen vertellen waar ze mee bezig zijn en hier goed over kunnen uitleggen. Verder hoop ik dat de therapeuten transparant zijn en niet te vaag.

Ik zou willen dat ze in gewone termen een helder verhaal neerzetten.

Een interview met een cliënt zou in mijn ogen ook ontzettend veel toevoegen.

Wat vindt u van het filmpje tot nu toe?

Die vraag doet me denken aan een uitspraak van Gary Ansdell: "It's difficult to talk about music therapy because it's difficult to talk about music."

Extra vragen voor de therapeuten zouden kunnen zijn:

Wat voor opleiding heeft u genoten?

Hoe werk je samen binnen een multidisciplinair team? Deze vraag is belangrijk om de therapeut ook op meso-niveau te laten zien.

Verder is het belangrijk om steeds het doel voor ogen te blijven houden en de film overzichtelijk te maken. Je moet er bewust van zijn wat je weglaat in de film, je kunt niet alles laten zien.

Het lijkt me een leuke vorm om met de cliëntsituatie te beginnen en daarna de therapeut aan het woord te laten. Misschien kan je nog inspiratie halen uit de Duitse film "Mit allen Sinnen."

2.3. Interview met Anneke Baerends over videovorlichting binnen muziektherapie

7 april 2010

Wat kan de toegevoegde waarde van een voorlichtingsfilm voor eerstejaars studenten muziektherapie zijn?

Het is belangrijk als student om grip te krijgen op wat het beroep voor jou zou kunnen betekenen. In het eerste jaar kun je bekijken of jij wel in het beroep past. Je komt erachter of de studie wel is wat je vooraf dacht dat de studie zou zijn.

Wat ik erg belangrijk zou vinden in de film, is dat er een vooral een eerlijk beeld wordt laten zien. Het is bijvoorbeeld niet reëel als je laat zien dat elke cliënt iets aan muziektherapie heeft, geen enkele vorm van hulpverlening kan dat waar maken.

De film heeft in mijn ogen een spiegelfunctie: een student kan zich afvragen na de film of hij zichzelf dit werk ziet doen en of hij dit ook kan. Binnen P12 kan de film daarom een rol spelen. Studenten zijn erg afhankelijk van het soort P12 docent die ze toegewezen hebben gekregen.

In de film "Moments of freedom" hoor je op een gegeven moment een meisje zingen. Elke keer als ik dit weer laat zien aan een klas, denk ik weer bij mezelf: wat betekent het? Het is belangrijk om duidelijk te zijn in de film.

Een idee wat in me opkomt is om iemand filmen in een therapiesituatie en dan later de therapeut te laten reflecteren op de situatie. Je zou bijvoorbeeld kunnen vragen wat hij zou zeggen wanneer hij deze dag een overdracht moet geven over deze therapie situatie. Welke informatie geef je dan? In deze vorm zou je een beeld kunnen geven van een situatie waar je een therapeut niks ziet doen. In de reflectie op de situatie blijkt dat hij wel degelijk van alles heeft gedaan en had kunnen doen, maar "het niks doen" bewust heeft ingezet.

Zijn er zaken die in een video beter tot zijn recht komen dan tijdens uitleg in de les?

De film kan dienen als een derde ding. Er kan over worden gepraat tijdens de les en kan daarom dienen als input.

Geven de gekozen locaties/doelgroepen voor de film een representatief en uitlopend beeld van muziektherapie in de praktijk?

Je hebt uit elk werkveld één voorbeeld dus een goede representatie per werkveld zal het niet worden. In hetzelfde werkveld kan op zoveel verschillende manier worden gewerkt. Bij Curium is waarschijnlijk veel ruimte in de observatietijd. Bij Sofia of de Bascule worden waarschijnlijk weer op een heel andere manier gewerkt, met dezelfde doelgroep.

Dat is ook gelijk mijn kanttekening van indeling in werkplekken. Is het wel mogelijk om op deze manier een representatief beeld te geven? Zijn de bewegingen in het werkveld wel werkveldgebonden? Ik denk trouwens dat je bij de eigen praktijk interessante zaken tegenkomt, omdat hier de vraag en aanbod situatie erg goed op elkaar is afgestemd en een actueel beeld van werkveld kan worden weergegeven.

Ik vind de vraag naar een casusbeschrijving zelf de beste vraag. Door een casusbeschrijving krijg je van elke therapeut weer een totaal ander beeld.

Zou u het voorlichtingsmateriaal gebruiken tijdens de lessen?

Ik zou het materiaal gebruiken, echter moet het geluid dan wel in orde zijn. Deze film kan illustratief worden. Het zorgt ervoor dat studenten weer weten waar ze mee bezig zijn.

Ik denk dat veel docenten zitten te springen om dit soort materiaal.

Waar moet het voorlichtingsmateriaal in uw ogen aan voldoen?

Wat ik net ook vertelde: het moet een spiegel zijn, die een eerlijk en realistisch beeld geeft. Daarnaast moet je uitbuiten dat het beeld materiaal is, bewegend materiaal beeldmateriaal met geluid.

Er moeten naar mijn mening niet te veel voorwaarde aan worden gehangen. Door je eigenheid waarmee je de film maakt krijgt de film ook een eigen kracht.

Je zult soms afhankelijk zijn van wat je mag filmen van bijvoorbeeld therapiesituaties.

Wat vindt je van het filmplan tot nu toe?

Er is wel eens eerder iemand geweest die een voorlichtingsfilm heeft gemaakt over creatieve therapie. Je moet goede afspraken maken met de school voordat je gaat filmen. Je moet bijvoorbeeld afspraken maken wat betreft financiën en rechten.

3. Vooronderzoek

3.1 Wat willen de studenten: een enquêteonderzoek

Inleiding

Om te bepalen hoeveel behoefte er is aan een voorlichtingsfilm en wat er in naar voren zou moeten komen, besloot ik om een groep eerstejaars muziektherapie studenten een enquête voor te leggen. In de enquête is ook de mogelijkheid opgenomen om de studenten zelf vragen te laten stellen.

Vijf eerstejaars studenten Muziektherapie hebben de enquête ingevuld. Dit is een kleine groep, maar geeft een idee wat deze groep weet en wil weten over het vakgebied.

Uit de enquête blijkt dat er maar weinig studenten in aanraking zijn gekomen met beeldmateriaal over muziektherapie. Degene die voorlichtingsmateriaal heeft gezien, beoordeeld dit als matig.

Er blijkt redelijk veel behoefte aan voorlichtingsfilm te zijn. De focus moet volgens de studenten vooral liggen op therapeuten die vertellen over hun vak, cliënten die vertellen over hun ervaringen en therapiesituaties. De vragen die zijn gesteld, zijn meegenomen in het filmpplan.

Uitslagen van de enquête

Hoe vaak kom je in aanraking met videomateriaal over praktijksituaties van muziektherapie?

80% nooit
20% soms

Hoe zou je het videomateriaal wat je tot nu hebt gezien over muziektherapie beoordelen?

20% beoordeelt het video materiaal als matig
80 % antwoordt: niet gezien

In hoeverre heb je behoefte aan een voorlichtingsfilm over muziektherapie?

20% gemiddelde behoefte
60% redelijk veel
20% veel

Zou een voorlichtingsfilm over muziektherapie je stagekeuze in het tweede/derde jaar kunnen beïnvloeden?

60 % Ja
40 % Misschien

In hoeverre heb je vragen over de studiekeuze muziektherapie?

60 % Nauwelijks
40% Gemiddeld

Zou een voorlichtingsfilm over muziektherapie hier verandering in kunnen brengen?

60 % Ja
40 % Misschien

Waar zou je willen dat de focus op komt te liggen in een voorlichtingsfilm? (meerdere opties zijn mogelijk)

- 20% Docenten die vertellen over het vak
- 100% Therapeuten die vertellen over het vak
- 80% Cliënten die over hun ervaringen vertellen
- 40% Ouders/familie van cliënten
- 100% Therapiesessies
- 20% Werkvormen
- 0 % Anders, nl.....

Wat zou jij willen zien in een voorlichtingsvideo over muziektherapie?

Tot hoever muziek in een sessie wordt gebruikt.

Bovenstaande aangekruiste vakjes.

De verschillende mogelijkheden van het vak.

Hoe je verschillende doelgroepen behandelt.

Wat zou je specifiek willen vragen aan een muziektherapeut werkzaam in:

Forensische psychiatrie

Over de behandelmethode.

Heeft deze groep baat bij de therapieën?

Kinder/jeugdpsychiatrie

Met welke problematiek je te maken krijgt.

Wat voor effect de therapie op kinderen heeft?

Wat bereik je met de therapieën?

Verstandelijk gehandicaptenzorg

Of cliënten er beter van worden of alleen recreatief?

Wat voor oefeningen je met ze doet.

Wat doe je zoal met deze doelgroep?

Eigen praktijk

Wat de nadelen zijn van een eigen praktijk.

Wat voor soort mensen hier op af komt.

Wie komen er allemaal voor de therapieën?

3.2 Vooronderzoek: videobronnen over muziektherapie

Inleiding

Omdat ik wilde weten wat er allemaal beschikbaar was op het gebied van videomateriaal over muziektherapie, heb ik besloten om alle bronnen die ik kon vinden in de mediatheek en op internet over muziektherapie te verzamelen en op waarde te beoordelen. Hierdoor ben ik vooral te weten gekomen wat er nog niet is en welk gat er nog op te vullen is. Ik heb bij een aantal films bekeken hoe de structuur van de film in elkaar zit en heb hier in sommige gevallen zelf inspiratie uit opgedaan. Daarnaast hebben een aantal films me geïnspireerd om op een prettige manier therapiesituaties in beeld te brengen en op een fijne manier de informatie te presenteren.

3.2.1 Films/documentaires

Vaart, Barbara van der, 'Als de woorden niet meer komen... : muziek als communicatiemiddel voor mensen met een taalstoornis na een beroerte' Stichting Docu 2000 (2008) FMR-CT Amersfoort, DVD, 31 min.

De film begint met een man die een tram ziet op een computerscherm en niet op het woord "tram" kan komen.

Vervolgens zien we een aantal patiënten die een bepaalde vorm van afasie hebben, samen met hun partner op de bank zitten. Afasie is een stoornis die optreedt door een hersenbloeding. Het moeizaam praten is een van de belangrijkste problemen die optreden. Stellen vertellen over hun relatie waar één van de partners lijdt aan afasie. Dit zijn vaak emotionele voorbeelden.

De voice-over is verbindend in het hele verhaal. De film zet op een mooie manier uiteen wat de stoornis afasie is. Het wordt verteld door de patiënten, de partners van de patiënten en een neuroloog. De partners van de patiënten spelen een grote rol. Er wordt aan de omgeving gevraagd wat er allemaal is veranderd door afasie.

Halverwege de film krijgt muziektherapie de aandacht. Er wordt verteld over het afasiekoor dat is opgericht. De muziektherapeute vertelt over het afasiekoor. Patiënten vertellen over hun positieve ervaringen over het koor.

STEIM (Stichting Elektronica en muziek) heeft een apparaat gemaakt voor een vrouw die bijna geheel verlamd is, waardoor ze met kleine bewegingen kan meedoen tijdens de muziektherapie.

Als voorlichtingsmateriaal vind ik dit een mooie film. De kijker krijgt een goed beeld van de doelgroep afasiepatiënten, omdat de patiënten en systeem zelf aan het woord komen in de film. De informatie wordt op een duidelijke en begrijpelijke manier gepresenteerd, ook voor niet-muziektherapeuten.

De nadruk ligt meer op de cliënten dan op de muziektherapie, maar dit maakt de film juist sterk.

Er zitten filmtechnisch wat haken en ogen aan de film. Het geluid is niet helemaal goed afgewerkt en qua shots/compositie had sommige dingen anders gekund. Verder is dit een zeer boeiende en informatieve film om te kijken.

Mens en lijf RTL 5, Hilversum, (2003) FMR-CT, Amersfoort, VHS 20 min.

Een film over jongeren met niet aangeboren hersenletsel. De film geeft een goed beeld van de ingrijpende gevolgen van het hersenletsel. Als onderdeel van het verwerken van de sociaal-

emotionele gevolgen, is een muziektherapieprogramma opgezet. Er wordt in het voorbeeld een nummer geschreven over een meisje die door haar hersenletsel vrienden heeft verloren. Het gedeelte waar muziektherapie de aandacht krijgt, is maar een zeer kort fragment van twee minuten, maar laat duidelijk zien waar muziektherapie voor kan dienen. Als voorlichtingsmateriaal is deze film geschikt, alhoewel muziektherapie maar kort de aandacht heeft gekregen.

Cranen, Willem, Rütter, Truus, 'Moments of freedom : Recent developments in music therapy in the Netherlands' Stichting muziektherapie (1999). FMR-CT Amersfoort, VHS, 30 min.

Dit is een Nederlandse productie over muziektherapie in de praktijk. In de film komen cliënten in beeld. De film gaat in op nieuwe ontwikkelingen in het werkveld, anno 1999. De film begint in de verstandelijke gehandicaptenzorg. De film begint vrij heftig met een vrouw met een verstandelijke beperking die automutuleert. Er komen een aantal werkvormen in beeld met als rode draad één werkvorm.

Vervolgens gaan we door naar de forensische psychiatrie. Er wordt erg duidelijk uitgelegd hoe de muziektherapeut werkt in de voice-over. De werkwijze "social tuning" worden uitgelegd. Alle cliënten zijn van achter gefilmd en handen die instrumenten bespelen worden in beeld gebracht. Er wordt gezamenlijk muziek gemaakt.

We gaan door naar de psycho-geriatrie. Weer is er een korte uitleg van het soort cliënten dat hier komt en waarom. Het fragment start met uitleg over de manier van werken van de therapeut. Er wordt uitgelegd hoe belangrijk herkenning en structuur zijn.

De laatste groep die wordt behandeld zijn motorisch gestoorde kinderen. Er wordt verteld wat de kinderen hebben aan muziektherapie. Er wordt laten zien wat er nieuw is aan de therapie, bijvoorbeeld dat er ouders worden betrokken bij de therapie. Er wordt erg veel gefocust op de werkvormen.

De film eindigt met een zingende vrouw in de forensische psychiatrie waar we eerder waren en aftiteling.

Wat goed is aan de film, is dat er veel aandacht wordt besteed aan de therapiesessies. Er komen lange stukken therapie en werkvormen in beeld. De kijker kan een goed beeld krijgen hoe de therapeut werkt met de cliënten. Daarnaast worden cliënten op een respectvolle manier in beeld gebracht, wordt de hulpvraag duidelijk uitgelegd en ook de manier van werken.

Qua voorlichtingsmateriaal vind ik dit een goede film, alhoewel ik het een gemis vind dat er geen enkel moment een therapeut aan het woord komt die iets verteld over zijn/haar werk. Alles wordt door de voice-over verteld, wat het geheel nogal steriel laat overkomen.

Nu ik ook de film "Muziektherapie: een therapie waar muziek in zit"(1985) heb gezien, lijkt "Moments of freedom" in vele opzichten op deze film, maar is de uitwerking een stuk minder professioneel.

Griens, Ronnie, Hoekstra, Tjarda, De macht der muziek, RVU (1992) VHS 50 min.

Een documentaire over muziek. De film start met een buschauffeur die vertelt dat hij door middel van muziek meer omzet maakt door fooien. Vervolgens gaan we over naar een man die achtergrond muziek maakt, aan elkaar breidt en produceert.

Na ongeveer een half uur komt er een stuk over muziektherapie voor ouderen (psychogeriatrisch). Anno 1992 was het werkveld psychogeriatrie een onbekend gebied. De muziektherapeut Martien van Oostern vertelt over receptieve muziektherapie.

Ook komt een Duits ziekenhuis in beeld waar ze muziek als middel gebruiken om pijn te verzachten en patiënten gerust te stellen.

Vervolgens komt een yoga leraar in beeld die beschrijft op welke manier muziektherapie geneeskrachtig kan zijn. De video geeft een aardig voorbeeld van muziektherapie. Echter is

de nadruk op muziektherapie maar heel kort en daardoor minder geschikt als voorlichtingsmateriaal.

Macdonald, Roderick, Nudds, Joy, Music therapy for children on the autistic spectrum APU, (2000?) FMR-CT Amersfoort, VHS, 35 min

De film begint met muzikanten die in een ensemble muziek maken. Vervolgens gaan we over naar een therapiesessie, waar een therapeut muziek maakt met een kind. Er worden vergelijkingen getrokken betreft het vertrouwen dat de muzikanten in beide situaties in elkaar hebben.

De film is gericht op de behandeling van autistische kinderen. We zien een aantal verschillende muziektherapiesessies met kinderen. In sommige situaties doen ook ouders mee aan de therapiesessie.

De therapeut die in beeld wordt gebracht spreekt op een gegeven moment met een supervisor over het vak. Ze laat zien op een tv aan de supervisor wat voor behandeling ze aanbiedt aan de cliënt. Die videobeelden worden gezamenlijk geanalyseerd. Ze legt een probleem voor aan de supervisor in de film.

Twee kinderen die we eerst individueel in beeld zagen, worden gedurende de video samen in beeld gebracht in een groepstherapie.

De voice-over van de therapeut legt duidelijk uit wat er gebeurt bij de kinderen en er wordt geanalyseerd welk gedrag de kinderen vertonen. Dit is een vrij objectieve en niet beoordelende beschrijving, net zoals Karin Schumacher dit doet in haar films.

Aan het einde komt het ensemble weer terug, waarbij een link wordt gelegd dat samenspel in de therapiesessie en het samenspel in het ensemble een vorm is van non-verbale communicatie.

De kwaliteit van de beelden vind ik te wensen over laten. Het geheel ziet er nogal amateuristisch uit, omdat de beelden erg schokkerig (home-videoachtig) zijn.

De video is interessant wanneer je iets meer weet over muziektherapie, maar niet bepaald een dynamische film. Er is duidelijk niet nagedacht over de spanningsboog van de kijker, mijn aandacht verslapt.

Koekkoek, Hans, "Muziektherapie : een therapie waar muziek in zit." TFC Training Facilities Center, (1985) VHS, 55 min.

Een bijzonder mooie film over muziektherapie. De film geeft in 55 minuten een zeer volledig beeld van het werkveld van muziektherapie, anno 1985. Voordat ik de film ging kijken dacht ik dat de film te gedateerd zou zijn, het was daarom extra verrassend dat het zo'n leuke film was.

De film opent met een aantal voorbeelden van hoe muziek mensen bij elkaar brengt en wat de behoefte van mensen is om muziek te maken.

We zien beelden van mensen op festivals en mensen die muziek maken in het park.

Vervolgens gaan we naar een instituut waar dove mensen worden behandeld. Er is erg goed nagedacht over de inhoud. De cliënten worden respectvol in beeld gebracht en er worden voor de kijker begrijpelijke werkvormen aangeboden, die worden verduidelijkt door de voice-over.

We gaan vervolgens door naar motorisch gestoorde kinderen, zwakzinnigen met visuele beperkingen, ouderen met psychische problemen en psychiatrische patiënten (zoals ze de doelgroepen in deze tijd noemden).

We worden door een nieuwe wereld geloodst van uiteenlopende werkvormen, uitgebreide uitleg over het soort cliënten, mogelijkheden en onmogelijkheden.

Wat ik goed vind aan de film, is de mooie en professionele manier van filmen en de rustige voice-over stem. Er is duidelijk veel tijd genomen om de cliënten zo mooi mogelijk in beeld

te brengen. Cliënten lijken de camera niet eens door te hebben. Wat ik in veel andere films over muziektherapie vaak zie, is dat de cliënten veel bezig zijn met de camera. Ze gingen er bijvoorbeeld mee spelen. Ik zou het belangrijk vinden om in de film te zorgen dat de camera "onzichtbaar" is.

In deze film komt alleen de voice-over aan het woord en de therapeut alleen tijdens het uitoefenen van zijn vak. Dit is echter niet storend, omdat de voice-over een volledig beeld geeft van de situatie. In de film "Moments of freedom" vond ik dit wel erg storend, maar ik weet niet precies waar dit verschil nu door ontstaat.

Dat deze film opduikt is een grote verrassing voor mij en een grote bron van inspiratie.

Bang, Claus, "Individual therapy & group therapy with severely multi-handicapped : aged 3-16 years." Lokken : Claus Bang (1998) VHS, 190 min.

Uitgebreide beelden van vaak hele therapiesessies. Behoorlijk saai om naar te kijken, omdat er niet in is geknipt. Het is ruw materiaal. Het is wel knap om te zien met welk geduld de therapeut Claus Bang werkt. Qua voorlichtingsmateriaal kan ik er zelf vrij weinig mee. Er had wel wat extra informatie bij gemogen.

Schumacher, Karin, Calvet-Kruppa, Claudine, Music Therapy : the vocal pre-speech expression I, FMR-CT Amersfoort, VHS, 31 min.

De film gaat inhoudelijk in op de vitality affects van Stern. De film is naar mijn mening bedoeld voor mensen die al langere tijd werkzaam zijn in het werkveld als muziektherapeut. Qua beeld is de film niet bijzonder interessant.

Na ongeveer 10 minuten uitleg en stilstaande beelden, krijgen we amateuristisch gefilmde beelden te zien van de therapiesessie. De beelden zijn duidelijk ondergeschikt aan de informatie.

Karin Schumacher laat bijzonder duidelijk werkvormen zien met een autistisch jongentje die niet kan praten. Ze legt zijn reacties uit en beschrijft in welke fase de jongen verkeerd. Ze legt erg goed uit hoe ze contact maakt met de jongen en beschrijft zijn gedrag.

Aan het eind van de film wordt laten zien dat de jongen het gedrag dat hij heeft geleerd ook kan toepassen in zijn dagelijks leven. Hij begint door de muziektherapie steeds vaker woorden te herhalen en het lukt hem steeds beter zich verbaal uit te drukken.

Als voorlichtingsfilm zou dit interessant kunnen zijn wanneer er wordt gewerkt met autistische of verstandelijke gehandicapte kinderen die niet kunnen spreken. Als voorlichtingsfilm is deze film minder interessant omdat het een eenzijdig beeld geeft over de werkwijze van één therapeut. Het zou daarnaast niet voldoen aan mijn criteria om de therapeut in beeld te brengen.

Ebbenhorst, Renske van, "Muziektherapie en spelbegeleiding in vogelvlucht" Stichting de Amerpoort, Amersfoort (1999) VHS, 24 min.

De muziektherapeut Renske van Ebbenhorst laat op een bijzonder leuke manier zien hoe zij muziektherapie in de praktijk brengt met cliënten met een verstandelijke beperking. Wat de film goed maakt, is de combinatie van uitgebreide therapiesituaties met cliënten en haar duidelijke uitleg bij de situatie.

Ze laat mooi zien hoe ze contact maakt met kinderen waar het heel erg moeilijk is om contact mee te maken. Ze vertelt duidelijk waarom en hoe zaken worden aangepakt in een voice-over.

Ik vind dat Renske veel duidelijker is in haar manier van uitleggen dan bijvoorbeeld Karin Schumacher.

Er komen unieke werkvormen naar voren, bijvoorbeeld een man die niet kan stoppen met praten, tot ergernis van zijn omgeving. Renske laat hem een radioprogramma maken, waar een begin en een eind aan zit.

Qua kwaliteit van de beelden is de film niet geweldig, maar het is goed dat er alleen van statief is gefilmd. Audio is goed opgenomen. Dit is goed voorlichtingsmateriaal voor eerstejaars studenten.

Ebbenhorst, Renske van, "Sampler muziektherapie : ontwikkelingsgerichte therapie met kinderen met een verstandelijke of meervoudige handicap" in eigenbeheer, Amersfoort (1996-1998) VHS, 60 min.

De film begint met een trommel waar kleine balletjes in worden laten vallen. Ik heb het idee dat het de bedoeling is om een beeld te geven van hoe een cliënt die situatie zou ervaren. Vervolgens zien we een jongentje met een verstandelijke beperking die muziektherapie ontvangt. We zien een therapiesessie. Het is leuk om de werkvormen te zien die Renske gebruikt. Ze laat heel duidelijk zien wat voor soort therapeut ze is en zonder verdere informatie begrijp je direct waar de werkvorm voor bedoeld is, ook al weet ik bijna niks over de behandeling van verstandelijk gehandicapte kinderen.

Ze is een inspirerende therapeut met veel verschillende werkvormen. Wat ik er uit vond springen was een groepstherapie waarbij ze golven nabootste, en door belletjes aan voeten van de kinderen te maken om hen muziek te laten maken.

Voor mensen die met verstandelijk gehandicapten werken, is dit wat mij betreft erg belangrijk en nuttig om gezien te hebben ter inspiratie. Als voorlichtingsmateriaal is het ook erg goed om stukken uit te laten zien in de les om een idee te geven met wat voor soort mensen je gaat werken als therapeut en wat voor soort methoden je kunt gebruiken.

Bij de video zit een lijst met alle werkvormen en namen erbij en waar de werkvormen voor bedoeld zijn.

Bang, Claus, "Summary of moments from all music therapy programmes : aged 3-20 years" Lokken : Claus Bang (1998) VHS, 85 min.

Een grote hoeveelheid werkvormen met cliëntsituaties. De video zou goed kunnen dienen als inspiratie voor nieuwe werkvormen. Als voorlichtingsmateriaal is dit echter niet geschikt, er wordt niks uitgelegd in de film. Het zijn puur opnames van de therapiesessies, die te herkennen zijn als je zelf als muziektherapeut hebt gewerkt of stage hebt gelopen.

Schumacher, Karin, Calvet, Claudine Synchronization: Music therapy with children on the autistic spectrum Göttingen : Vandenhoeck & Ruprecht (2007) DVD (?min).

Geeft zeer duidelijke en praktische voorbeelden van werkvormen. Er is een groot aantal cliënten in beeld, waarop de werkvormen met betrekking tot synchronisatie worden toegepast. Karin laat op een zeer duidelijke en goed te volgen manier zien hoe ze synchronisatie toepast bij autistische kinderen. Er worden vaak hele sessies laten zien, waardoor het goed duidelijk wordt hoe ze haar doel bereikt. In de voice-over legt ze uit waar ze precies mee bezig is. Voor evidence-based onderzoek kunnen de beelden van groot belang zijn. Ik denk dat elke therapeut die werkt met autistische kinderen, deze film een keer zou moeten zien.

Als voorlichtingsmateriaal is de film niet erg geschikt omdat het een te eenzijdig beeld geeft van maar één therapeut.

Cramp, Richard, 'Timothy : music therapy with a little boy who has Asperger syndrome' Cambridge : APU, (2001) VHS, 32 min.

De film is een casestudy over een jongentje met Asperger Syndroom. Het gaat om een individuele therapie. Er wordt over een langere tijd een jongetje gefilmd tijdens therapie. De

therapeut legt uit wat voor soort werkvormen ze uitvoert met de jongen en laat een ontwikkeling zien gedurende het therapie verloop.

Het zal voor therapeuten die werken met kinderen met Asperger misschien een interessante film kunnen zijn, maar het lijkt erg op andere films over de behandeling van autistische kinderen. Bijvoorbeeld de film van Karin Schumacher: Music Therapy : the vocal pre-speech expression I.

Het is helaas buitengewoon saai om naar te kijken en het filmwerk werk en kleuren zijn van erg slechte kwaliteit.

Ik denk dat dit een film is die voor de behandeling van de cliënt zelf heel erg behulpzaam kan zijn om ontwikkelingen aan te tonen, maar het is niet zo interessant om te bekijken.

3.2.2 Internet

Interview met Nederlandse muziektherapeuten

<http://www.youtube.com/watch?v=NdQcgVXPOKk>

Muziektherapeuten vertellen over de passie voor het werk. De video is denk ik alleen interessant voor mensen die zelf muziektherapeut zijn of stage lopen in het derde jaar. Er komen geen cliënten of muziektherapiesessies aan bod in de film.

What is music therapy?

<http://www.youtube.com/watch?v=2pAF3qxQUjU>

http://www.youtube.com/watch?v=Hf_DVyyfVK4

http://www.youtube.com/watch?v=w9WOUAUM1_A

<http://www.youtube.com/watch?v=WjX-K38FcZo>

Een Amerikaanse productie die een beeld geeft van zowel studenten, docenten, muziektherapeuten en cliëntsituaties. De film begint met de therapeuten die vertellen dat muziektherapie goed werkt. De film geeft een aardig beeld van wat muziektherapeuten voor soort werk doen.

Ik vind dat de film een beetje teveel vanuit de therapeuten wordt verteld en te weinig uit de cliënten.

Nordoff-robbins muziektherapie sessie

<http://www.youtube.com/watch?v=0L1-2QZu7bU>

Laat een muziektherapiesessie met een cliënt zien. Er wordt geen informatie gegeven over de cliënt. De therapeut en cliënt spelen gezamenlijk op de piano.

Arts For Healing: Music and Art Therapy

<http://vodpod.com/watch/684362-arts-for-healing-music-and-art-therapy>

Een promotiefilm voor een muziektherapeutisch centrum ergens in Amerika. De film geeft in vijf minuten een beeld van reacties van de omgeving om de cliënten heen. Er komt bijvoorbeeld een broer in beeld van een jongen met verstandelijke beperking en ouders komen in beeld.

Ook een therapeut vertelt kort iets over haar aanpak. De film is erg Amerikaans (lees *over the top*) opgezet.

Wat ik goed vind aan de film is dat het snel een duidelijk beeld geeft waar muziektherapie in dit geval goed voor is.

Music therapy and cancer diagnosis

<http://www.youtube.com/watch?v=03OwNiSkE-w>

De video gaat over de behandeling van kankerpatiënten. Een muziektherapeut vertelt over de uiteenlopende positieve effecten die muziek kan hebben om bijvoorbeeld angst weg te nemen. Een meisje met kanker vertelt over het nut van muziektherapie. Ze zit in een opnamestudio terwijl ze vertelt over het muziektherapie programma.

Een leuk voorbeeld van een muziektherapeut is dat muziek in iedereen zit, omdat we allemaal 9 maanden lang naar het hart van onze moeder hebben geluisterd. Gemaakt door de University of Michigan health system.

Watch a Music Therapy session

<http://www.youtube.com/watch?v=vVleoUDcqY4>

Zonder verdere info krijgen we een indruk hoe een muziektherapiesessie er uit zou kunnen zien. Een vrouw maakt samen met een kind muziek. Het kind heeft last van aandoening aan de luchtwegen waardoor hij moeite heeft met ademen.

Why Am I a music therapist?

<http://www.youtube.com/watch?v=mzB99G4UhiE>

De therapeut uit het voorgaande fragment vertelt gepassioneerd over haar ervaringen als muziektherapeut.

The art and science of music therapy

<http://www.youtube.com/watch?v=uwCJOY2DUOQ>

<http://www.youtube.com/watch?v=rHR1twWJmQk>

Geeft een beeld van wat muziektherapie kan betekenen voor kankerpatiënten. De video laat zowel praktijksituaties zien als therapeuten en belangrijke mensen in het ziekenhuis, zoals de directeur.

In het tweede filmpje komt een cliënt in beeld die iets vertelt over muziektherapie.

Wat de video's goed maakt, is dat je bijna de hele tijd muziek hoort, terwijl er wordt gepraat. De mooie kanten van het vak worden uitgelegd.

Music Therapy Session

<http://www.youtube.com/watch?v=YIH3MESWFZg>

Een praktijkvoorbeeld van een groepstherapiesessie met kinderen/jongeren. Er komen verschillende werkvormen naar voren in de film. Jammer dat het geluid zo slecht is opgenomen.

Muziektherapie met ouderen

<http://www.youtube.com/watch?v=BdUF2yMdc5Q>

Een kort beeld van hoe groepstherapie met ouderen er uit zou kunnen zien. Er wordt alleen een stuk uit de therapiesessie zelf laten zien.

Oliver sacks - Musicophilia - Music Therapy and Parkinson's

<http://www.youtube.com/watch?v=9nnLTPPDRXI>

Oliver Sacks vertelt over de kracht van muziek bij mensen met Parkinson. Hij legt duidelijk uit met een casus voorbeeld hoe een vrouw met Parkinson baat heeft bij muziek.

3.2.3 TV-fragmenten

TV programma Zomergasten: Jaap van Zweden over muziektherapie

<http://www.vpro.nl/programma/zomergasten/afleveringen/42152538/items/42403487/media/42429708/?bw=bb&player=wmp&media=42429708&refnr=&hostname=www&portalid=programmasites&x=47&y=8#>

Jaap van Zweden vertelt over muziektherapie voor zijn autistische zoontje en over zijn stichting Papageno in het Tv-programma Zomergasten.

Tv-uitzending over Papageno

<http://www.youtube.com/watch?v=2-mMEQyg2g4>

Er wordt een gedeelte laten zien van een muziektherapie sessie. Jaap van Zweden komt zelf als ouder in beeld en vertelt over wat muziektherapie voor zijn zoon en voor hem betekent. Wat deze video goed maakt, is de veelzijdigheid van de informatie en beelden. Er komt ook een stuk therapiesessie in terug.

TV programma Showbizz Tonight over muziektherapie

<http://www.youtube.com/watch?v=Nw7DbmhhLoY>

Een Tv-programma over muziektherapie dat Nordoff-Robbins Center for Music Therapy aanbiedt. De video geeft een kort en begrijpelijk beeld over muziektherapie.

TV programma NY newsflash over muziektherapie

<http://www.youtube.com/watch?v=KpELzVNloRM>

Nog een TV programma over muziektherapie dat Nordoff-Robbins Center for Music Therapy aanbiedt. De video geeft een kort en voor iedereen begrijpelijk beeld over muziektherapie. Ook een ouder komt in beeld die aangeeft hoe belangrijk muziektherapie is.

Nordoff-Robbins Music therapy video portrait

http://www.youtube.com/watch?v=_CuAjiU7RBg

http://www.youtube.com/watch?v=QB_s0PB2nQs

Een TV-programma over muziektherapie die Nordoff-Robbins Music Clinic aanbiedt. De video geeft een beeld van verschillende therapeuten, verschillende cliënten en de oprichters. Er wordt over een stuk laten zien over de oprichting, de manier van werken en de hulpvraag van de cliënten.

TV-fragment van de BBC over muziektherapie

<http://www.youtube.com/watch?v=CA5bySvnfe8>

Het fragment laat een praktijksituatie zien van een kind met syndroom van Down en wordt d.m.v. een voice-over uitgelegd wat het doel van de muziektherapie is en wat het kind er aan heeft.

TV-programma van WHY? over Harmonikids

<http://www.youtube.com/watch?v=xXlGFGc6zsQ>

Dit programma gaat over Hamonikids, een organisatie die zieke kinderen helpt. Een muziektherapeut helpt kinderen en heeft als belangrijkste wapen een mondharmonica.

4. Uitvoering product

4.1 Filmscript

Inleiding

Bij het maken van het script heb ik hulp gehad van Cas van der Pas. Cas is een filmmaker en heeft veel ervaring met het schrijven van filmplannen. We hebben uiteindelijk samen een lijn gemaakt waarin de essentie van de film wordt weergegeven.

Inhoudelijk zijn er na het schrijven van het script nog zaken verandert. Het intro wat ik van te voren had bedacht wilde ik aan het einde gaan filmen. Het hield in dat ik studenten en docenten zou gaan vragen over waarom het moeilijk was om uit te leggen wat muziektherapie nu eigenlijk is. Ik had echter op een gegeven moment zoveel materiaal dat dit niet meer relevant was.

Hierna volgt een overzicht wat inzicht geeft hoe het filmscript in elkaar zit, zodat ik al het materiaal heb kunnen verkrijgen wat nodig was. Ik heb het filmscript samengevat om het 'hoofdgedeelte' (het stuk waar therapeuten en cliëntsituaties in beeld worden gebracht) erg op elkaar leken.

Titel: Muziektherapie: waar ben ik aan begonnen?

Producent: Hugo Meijer Productions
Camera: Hugo Meijer
Interview: Cas van der Pas
Montage: Hugo Meijer
script: Hugo Meijer en Cas van der Pas
Formaat: 16:9 HD (1440 x 1080) 25 p
Duur: 20 min
Premisse: **Muziektherapie: waar ben ik aan begonnen?**

INTRO
Montage Langzame fade-in: stemmen praten door elkaar heen, onverstaanbaar. Langzaam kan er uit de brei iets worden opgemaakt. Nog steeds snappen we niet waar de verschillende verhalen over gaan, omdat we de gestelde vraag niet hebben gehoord. Aan het eind zegt iemand: "het is eigenlijk heel moeilijk om kort samen te vatten wat muziektherapie is, omdat het zo ontzettend veelzijdig is." voice-over: Met deze film wil we een duidelijk beeld geven over muziektherapie anno 2010.
Locatie op school, school op de achtergrond
Shotlist Telelens, medium
Vragen: - Wat is muziektherapie? - Wat maakt het moeilijk om kort uit te leggen wat muziektherapie is? - Wat zijn de eigenschappen die een muziektherapeut moet hebben(opsommen)?
Details

- Video: Groothoek, K6600 – K8000 (preset 18) - Audio: zender mic. of dynamische mic.
- 10 studenten - 1 student zegt: “het is eigenlijk heel moeilijk om uit leggen wat muziektherapie is. Dat moet je ervaren”

INLEIDING HOOFDGEDEELTE
Montage Titel: muziektherapie Een docent op school vertelt waarom het zo lastig is om uit te leggen wat je doet als muziektherapeut in een les. “veel studenten weten pas wat het werk inhoudt wanneer ze stage gaan lopen in het derde jaar. Zelfs voor studenten is het lastig om uit te leggen wat een MT’er doet.” Titel: waar ben ik aan begonnen?
Locatie: School, muzieklokaal, gong op de achtergrond.
Shotlist close docent half totaal docent totaal tegen achtergrond
Vragen aan docent - Wat maakt het lastig om uit te leggen wat een muziektherapeut doet? - Op welke manier zou een voorlichtingsfilm over muziektherapie kunnen bijdrage aan meer kennis over het vakgebied?
Details: - Video: normale lens, K6600 – K8000 (preset 18) - Audio: zender/ dynamische mic.

INLEIDING HOOFDGEDEELTE II
Montage We horen muziek opkomen. Het is een soort jamsessie. We zien beelden van muziektherapeuten die stil staan in verschillende ruimten met instrumenten. Bij de laatste ruimte zien we shots van eerst de ruimte met therapeut, vervolgens gangen, vervolgens de instelling van buiten en een titel van de locatie (= totaal + extreem totaal) Shotlist is verweven in shotlist per instelling.

I HOOFDGEDEELTE KINDER -JEUGDPsYCHIATRIE, FORENSISCHE PSYCHIATRIE, VERSTANDELIJK GEHANDICAPTENZORG,

Montage

We zien instrumenten, totaal van ruimte, een kindertekening aan de muur, een autisme-poster, de lege ruimte, gangen van het gebouw, extreem totaal. We zijn aangekomen bij de instelling..... Hieronder is het geluid van jamsessie gemonteerd die is opgenomen bij de forensische psychiatrie.

We zien de muziektherapeut maken met een kind/jongere of groep cliënten. Kort daarna begint te vertellen over haar vak.

Na ongeveer 1 minuut interview, volgt een stuk therapiesessie. We zien 1 of 2 werkvormen tijdens dit fragment.

Het interview wordt weer opgepakt.

Na weer een minuut horen/zien weer een stuk therapiesessie.

Hierna horen/ zien we een cliënt die iets vertelt over wat hij/ zei heeft aan muziektherapie.

Afhankelijk van de antwoorden wordt het verhaal afgesloten door

Vervolgens zien we nog een laatste therapie situatie

De ruimte

Details:

- Video: Groothoek, K6600 – K9000
- Audio: nvt.

Shotlist

- close van 6 tot 8 instrumenten, andere van de ruimte (bijv. autismeposter. (vragen aan therapeut welke instrumenten typerend zijn voor de doelgroep/ het meest worden gebruikt, deze instrumenten in beeld brengen). Beweging van rechts naar links
- totaal ruimte leeg/1 stap beweging naar achter.
- totaal ruimte muziektherapeut, muziektherapeut in het midden, naar achter
- gangen naar achter
- instelling totaal naar achter
- twee details wat typerend is aan de instelling (bijv. prikkeldraad tbs kliniek)
- extreem totaal instelling stilstaand

Interview muziektherapeut

Details

Video: normale lens, K7000

Audio: zender mic + interne mic

Te stellen vragen:

- Kun je je voorstellen en vertellen waar je werkt?
- Kun je iets vertellen over het soort instelling?
- Wat voor soort mensen komen hier en waarom?
- Kun je vertellen wat voor werk je doet?
- Wat voor soort behandelingen voer je uit/hoe help je mensen? Eventueel werkvormen opnoemen.
- Kun je een casus beschrijven die je werk het best typeert?
- Kun je vertellen aan wat voor soort doelen je werkt?
- Kun je beschrijven wat er leuk is aan het werken als muziektherapeut?
- Wat maakt het werk moeilijk/zwaar?
- Neem je het werk mee naar huis en wat vind je daar van?
- Zijn er risico's verbonden aan het werk?
- Wat zijn de belangrijkste eigenschappen van een muziektherapeut? Vragen om opsomming!

Bonusvragen

- Hoe zie je de toekomst van muziektherapie?
- Wat zijn de vooroordelen over het werk en hoe ga je daar mee om?
- Hoe ligt de verhouding muziek/therapie?
- Heb je in andere sectoren gewerkt en wat zijn de verschillen?

Shotlist

camera 1:

- Telelens/statief/ medium in ruimte met gitaren op achtergrond. hoofdrimte 1/5 boven. De spreker zit rechts in het kader en kijkt links het beeld uit.
- close uit de hand, langzame beweging naar links
- uit de hand, snelle korte zoom – ins 4x
- close lichaamshouding muziektherapeut.

Therapiesessie

Details

Video: normale lens, K7000

Audio: Dynamische microfoon + richtmicrofoon

Een gedeelte is van de sessie is muzikaal, een gedeelte is meer verbaal. Het muzikale deel omvat het belangrijkste gedeelte. De sessie wordt totaal opgenomen: de camera gaat niet uit.

Er wordt gevraagd of het mogelijk is om 1 tot 3 specifieke en duidelijk herkenbare werkvormen kunnen worden gedaan, eventueel kan dan later worden toegelicht.

Shotlist

Close bespelen instrument cliënt.

Cliënt recht van achter, therapeut half scherp.
Totaal bespelen instrument zonder hoofd.
Over the shoulder cliënt onscherp therapeut scherp
Over the shoulder therapeut onscherp (handen van) client scherp
Totaal cliënt van achter therapeut voor

Interview cliënt (waar mogelijk)

Details

Video: normale lens, K7000

Audio: Dynamische microfoon + richtmicrofoon

Vragen aan de cliënt

Kun je beschrijven wat muziektherapie voor jou betekent?

Hoe groot is de rol van muziektherapie binnen jou behandeling?

Shotlist

Statief close handen rusten op instrument

Statief cliënt gefilmd van achter

(eventueel Statief focus op therapeut, onscherp cliënt)

Halverwege interview

Handheld close lichaamshouding.

Outro

Montage

Studenten vertellen wat voor eigenschappen een muziektherapeut moet hebben

Muziektherapeuten vertellen wat voor eigenschappen muziektherapeut moet hebben.

Deze punten worden aangevuld door de therapeuten.

Tijdens de aftiteling zien we in ene klein kader dat de jamsessie die al steeds hoorde, eigenlijk opgenomen bleek te zijn in de forensische psychiatrie.

4.2 Uitvoering: feedback op filmplan

Inleiding

Na het schrijven van het script, heb ik aan Joeri Calis feedback gevraagd op mijn filmplan. Omdat hij filmmaker is in de zorg, kan hij inschatten wat er wel en niet goed is aan plannen die ik tot nu toe heb gemaakt. Zijn feedback neem ik weer mee tijdens de draaidagen.

Interview met filmmaker Joeri Calis

Wat is je feedback op het gemaakte filmscript?

Ik zou de vragen die je stelt aan de muziektherapeuten persoonlijker maken, bijvoorbeeld: Welke eigenschappen bezit jij waardoor je een goede muziektherapeut bent? In plaats van: Over welke eigenschappen moet een muziektherapeut beschikken?

Je moet in je film een antwoord geven op de vragen wie, wat, waar en waarom. drie minuten tekst is te lang, dan moet je de beelden versnijden met plakshots.

Als je gaat interviewen, moet op de achtergrond iets staan wat op het thema slaat, in jou geval bijvoorbeeld gitaren of een ander instrument.

Tips voor het filmen van het interview

- Je moet diepte creëren in je shots door een beetje in te zoomen.
- Iemand vlak bij het raam zetten werkt vaak goed, zodat iemand van 1 kant belicht is.
- Een belangrijke tip is om niet tegen het licht in filmen.
- Als je merkt dat iemand zegt: "zoals ik net al zei" gelijk ingrijpen. Je kunt vragen of de geïnterviewde het nog een keer kan zeggen.
- Nooit iemand in een hoek zetten, de geïnterviewde kun je het best in het midden van de ruimte zetten.
- Lelijke achtergronden zijn vaak lastig in de zorg. Probeer de omgeving te manipuleren door iets in de achtergrond te krijgen dat slaat op je onderwerp. Desnoods verbouw je de hele kamer.
- Zoek een rustige plek. Dit kan nog best lastig zijn in een zorginstelling.
- Drie meter afstand van de spreker is mooi. Je kunt zo goed scherpte diepte creëren.
- Wanneer je iemand buiten interviewt is het mooi als je de zon achter de bomen krijgt als achtergrond zodat iemand een goud randje over zijn hoofd krijgt.

4.3 Uitvoering: Voorbereiding op interview

Inleiding

Omdat ik graag wilde dat de film voor iedereen te begrijpen was, leek het mij zinnig om de vragen te laten stellen door een goede vriend en filmmaker Cas van der Pas. Dit had ook als voordeel dat ik me kon richten op het camerawerk. Cas wist wel iets over muziektherapie via mij, maar dit was vrij beperkt. Cas kon hierdoor de meer verduidelijkende vragen stellen. Uiteindelijk heeft een andere goede vriend en filmmaker Joeri Calis ook nog een interview gedaan. Onderstaand was een voorbereiding voor hen op de plek waar we zouden gaan filmen en het interview.

Belangrijke zaken voor het filmen in de forensische psychiatrie

Waarschijnlijk zullen de cliënten zich afvragen waar de film voor gaat dienen. We vertellen hen dat de film bestemd is voor eerstejaars studenten muziektherapie en dat de film door de Hogeschool van Utrecht kan worden gebruikt als voorlichtingsmateriaal.

Daarnaast vertellen we hen dat ze sowieso niet in beeld komen in de film. Tijdens de opnames kan het gebeuren dat één van hen toch per ongeluk op de camera komt. We garanderen ze dat er hoe dan ook voorzichtig omgegaan wordt met de beelden. In het ergste geval kunnen we de opname overspoelen.

De cliënten hebben trouwens het recht om ten alle tijden te besluiten dat hun portret niet gebruikt mag worden, ook wanneer de film klaar is.

De doelgroep forensische psychiatrie is een zware groep om te behandelen. Echter, het zijn gewoon mensen en de meesten kunnen waarschijnlijk prima een normaal verhaal vertellen. Pelle is een muziektherapeut die zich vooral richt op de zaken die de cliënten wel kunnen, hij haalt meer de krachtkant bij de mensen naar boven.

Tijdens het interview met Pelle van Mansvelt

Alhoewel ik er van uit ga dat dit vanzelf zal gaan, is het belangrijk om te realiseren dat Pelle zich op zijn gemak moet voelen tijdens het interview. Dit is jou belangrijkste taak tijdens het interview.

Wanneer je merkt dat hij gespannen is, vraag hem dan of dit klopt en praat er even over. We kunnen dan bijvoorbeeld de camera uitzetten en koffie gaan drinken bijvoorbeeld.

Belangrijke aandachtspunten:

- Een open houding van jou kant.
- Je houding afstemmen op de houding van Pelle.
- Oogcontact houden, maar niet te indringend.
- Op dezelfde hoogte zitten als Pelle.
- Niet praten tussen het verhaal van Pelle door, jij bent er niet.
- Niet door Pelle heen praten.
- Wanneer Pelle stopt met praten even wachten met het stellen van een vervolgvraag, misschien komt er nog wat. Dit kan een beetje aanvoelen als een pijnlijke stilte.
- Bij elk begin van het antwoord bekijken of dit in de montage te gebruiken is zonder de vraag.
- Pelle hier van te voren duidelijk over inlichten (hoe zijn antwoord moet beginnen).

- Niet te veel afwijken van de voorgestelde vragen. (Het mag natuurlijk wel een extra vraag zijn die betrekking heeft op de gestelde vraag, maar wat je in zo'n situatie vaak krijgt, is dat iemand snel met alleen "Ja , en dan z'n verhaal vertelt).
- Waak er voor dat iemand zegt: zo als ik net ook al zei.
- Vragen objectief stellen (dus niet het antwoord in iemands mond leggen).
- Realiseren dat het zijn verhaal is, niet drammen om bepaalde antwoorden te verkrijgen.
- Vragen die je al gesteld hebt nog een keer stellen, bijvoorbeeld als het antwoord te vaag was. Dit kun je later in het interview doen, en iemand zal dit niet direct doorhebben.

Het interview met de cliënt

Eigenlijk gelden hier dezelfde eisen voor als voor het interview met Pelle. Je moet misschien meer investeren in het vertrouwen winnen bij de cliënt. Echter kan ik hier (net als bij Pelle) ook een belangrijke rol in spelen. Ook hier geldt: zorg dat je een onafhankelijk antwoord krijgt door zo open mogelijke vragen.

Tijdens de therapiesessie.

Tijdens de therapiesessie is het belangrijk om een achtergrond rol aan te nemen als "the fly on the wall".

We kunnen wel aan Pelle vragen of hij enkele werkvormen kan doen met de cliënten. Daar kunnen we hem later nog vragen over stellen. We moeten een beetje afstemmen op de situatie. Wat we in ieder geval niet gaan doen, is cliënten overhalen om mee te werken.

4.4 Uitvoering: Reflectie op het maken van de film

We maken een sprong in de tijd. Na vele uren filmen, afspraken maken en montage, is de film nu eindelijk af. Voordat ik begin met de eindevaluatie, wil ik kort reflecteren op hoe het was om de film te maken, zodat de kijker inzicht krijgt in hoe het product tot stand is gekomen.

Het maken van deze film is een van de meest leerzame periodes uit mijn schoolcarrière geweest. Zowel over muziektherapie als over het maken van een film ben ik zoveel meer te weten gekomen. Ik heb erg hard gewerkt om de film zo goed mogelijk te maken. Ten eerste heb ik dit gedaan omdat dit naast dat het een belangrijke opdracht voor school is, maar ook mijn eerste grote opdracht is die ik als zelfstandig ondernemer heb gemaakt.

Het was erg wennen om met professionele apparatuur te werken. Geluid, opstellingen van microfoons en de camera worden opeens erg belangrijk. Daarnaast wil je een professionele indruk maken. Het was erg fijn om hulp te krijgen van Cas, die erg veel tijd in dit project heeft gestoken. Hij heeft zowel tijdens het maken van het plan als in de montage goede tips gegeven.

De voorbereidingen kostte me erg veel tijd. Omdat ik ook therapiesituaties wilde filmen, werd het in veel gevallen lastiger om dit voor elkaar te krijgen. Ik moest vertrouwen winnen en de therapeuten ervan verzekeren dat de cliënten niet herkenbaar in beeld zouden komen. Ik heb lang nagedacht over wat mooie manieren zijn om iemand te censureren. Voorbeelden hiervan zijn het filmen van alleen handen of een mond van heel dichtbij of iemands hoofd achter een drumstel. Wat ik wilde voorkomen was dat ik het gezicht van de cliënten zou verwazigen. Cliënten zien er dan opeens uit als misdadigers en mijn streven was om iedereen op een zo respectvolle manier in beeld te laten komen.

Ik heb vooral veel tijd geïnvesteerd in het contact met de therapeuten door te emailen en te bellen. Ik kende Pelle van Mansvelt en Sjoukje Henstra al en het kostte relatief weinig moeite

om hen enthousiast te maken voor mijn plannen. Bij Pelle was het helemaal geen probleem om therapiesessies te filmen. Ik heb bij hem in 4 verschillende therapiesituaties kunnen filmen. Omdat hij de eerste was die ik bezocht, wist ik dat als alles in de soep zou lopen, ik in ieder geval mooie therapiebeelden en een goed interview met Pelle had.

Bij Sjoukje bleek het onmogelijk om toestemming voor het filmen van een therapie te verkrijgen. Omdat Cas mee was om de vragen te stellen, hebben we een therapiesituatie in scène gezet.

Renske van Ebbenhorst kende ik niet. Ik had een film van haar gezien in de mediatheek waarin ze duidelijk beschreef hoe ze werkte met cliënten (opgenomen in het bronnen onderzoek). Het was erg inspirerend en ik besloot haar daarom te benaderen. Ze reageerde erg enthousiast op het idee. De dag dat we bij haar zouden langsgaan bleek ze ziek te zijn. We hebben het uiteindelijk toch nog een maand later kunnen filmen. Het was moeilijk om bij haar een therapiesituatie te filmen, dus heeft ze zelf een opname gemaakt die ik mocht gebruiken in de montage.

Kirsten van Os kende ik zelf niet maar werd me aanbevolen door Sjoukje Henstra en Anneke Baerends. Ook Kirsten was erg enthousiast. Ze stelde wel voorwaarden. Ik kon een therapiesituatie filmen en de moeder van een cliënt interviewen als ik de montage door Kirsten liet goedkeuren. Ik ben op de dag dat de film klaar was naar het huis van Kirsten gegaan voor de toestemming en gelukkig zat het goed.

Het is denk ik een goede zet geweest om de vragen te laten stellen door Cas en door Joeri. Omdat ze relatief weinig wisten over het vakgebied en wel heel graag wilde weten wat muziektherapie nu precies is, werden de muziektherapeuten gedwongen om goed uit te leggen wat je nu eigenlijk doet als muziektherapeut. Dit was heel anders geweest als ik de vragen had gesteld. Ik zou sneller tevreden zijn met een half antwoord, omdat het een verhaal is wat ik waarschijnlijk al een keer eerder heb gehoord.

Wat ik nog graag in mijn film had willen verweven was cliënten hun ervaringen laten vertellen. Helaas had geen van de cliënten hier zin. Het contact met de cliënten verliep via de therapeuten en dit maakte het lastiger om de cliënten rechtstreeks te vragen of ze een kort interview wilde doen. In een volgend project zou ik graag de cliënten zelf benaderen bijvoorbeeld door eerst een keer zonder camera naar de instelling toe te gaan en cliënten te ontmoeten. Hier had ik helaas niet meer genoeg tijd voor.

Ondanks dat ik niet zo'n planner ben, heb ik de tijdsplanning erg ruim genomen. Ik wilde eigenlijk alles gaan filmen in de week van 9 april, zodat ik nog genoeg tijd had voor de montage. Uiteindelijk is dit alleen gelukt bij Pelle en Sjoukje. Bij Renske en Kirsten ben ik pas een maand later gaan filmen, vlak voor de deadline.

De montage heeft me ontzettend veel tijd gekost. Gelukkig vind ik dit erg leuk, maar het is erg lang zoeken welke stukken je wel en niet in de film doet. Ik heb bijvoorbeeld van Pelle een film gemaakt van 20 minuten waar ik helemaal tevreden over was, maar omdat ik met mezelf had afgesproken dat ik het moest reduceren tot 5 minuten heb ik toch de essentie eruit kunnen pakken.

Ik had van alle praktijksituaties een stuk wat eigenlijk te mooi was om niet in de film te doen, maar gewoon veels te lang duurde. Bij sommige stukken kon ik dit prima inkorten zodat de essentie bleef staan. Bij andere stukken moest ik het hele stuk er maar gewoon uit laten. "*Kill your darlings*" is niet voor niets een bekende uitspraak in de filmwereld.

Er zijn een hoop regels waar je mee te maken krijgt wanneer je een film maakt. Gelukkig ken ik door veel ervaring deze regels nu wel aardig goed. Je publiek kan zich bijvoorbeeld niet meer concentreren op een verhaal als het langer dan 1 minuut duurt. Je moet dan overgaan

naar iets anders. In mijn geval is dit de therapiesituatie. Vaak zorgde ik dat wat er gebeurde in de therapie sloeg op het verhaal. Sommige prachtige uitspraken van de therapeuten heb ik daardoor nergens kunnen verweven omdat het simpelweg niet bij de beelden paste.

Ik ken elk verhaal van voor naar achter uit mijn hoofd. Ik zou waarschijnlijk de hele film mee kunnen spreken inclusief intonatie zonder een fout te maken. Dat is het gevaar als je zo lang met iets bezig bent, maar het is ook wel weer leuk.

Wat vaak het meest tijd kost in de montage is de nabewerking. Audio-overgangen moeten worden hersteld, er moet soms een ruis uit het geluid worden gefilterd, het geluid moet worden ge-equalized, kleurcorrectie moeten worden toegepast, beeldovergangen moeten soepel lopen en alle kleine foutjes moeten er worden uitgehaald. Ook de boel op een DVD krijgen kan nog ontzettend veel tijd kosten.

Het maken van deze film was een van de gaafste dingen die ik hier op school heb kunnen doen. Ik ben blij dat het gelukt is om mensen om me heen te verzamelen met wie ik dit heb kunnen bereiken. Productioneel gezien had ik liever iets eerder klaar willen zijn, maar het is gelukkig allemaal op tijd afgekomen. Een zeer leerzame en leuke ervaring.

5. Evaluatie: Feedback van de samengestelde evaluatiegroep

Inleiding

Het bleek erg lastig om de evaluatiegroep op hetzelfde moment op dezelfde plek bij elkaar te verzamelen zodat ik mijn film in één keer kon presenteren. Omdat ik een film heb gemaakt, was het niet moeilijk om de film op verschillende momenten te presenteren aan de evaluatiegroep.

Joeri Calis heeft de film bij mij thuis gezien, Marianne Langhout en Kees Buurman in een klaslokaal op een TV, en Mieke van Toor heeft de film thuis gekeken.

Ik heb de evaluatiegroep mijn doelstellingen, resultaatbeschrijvingen en kwaliteitsbeschrijvingen gestuurd. Naast deze lijst, kreeg elke deelnemer aan de evaluatiegroep een aantal vragen, die gericht was op de expertise van deze persoon.

5.1 Evaluatie Joeri Calis

Joeri is filmmaker in de zorg en heeft grote opdrachten uitgevoerd voor de zorginstelling Sherpa. Hij is betrokken bij de evaluatiegroep omdat hij specifiek iets kan zeggen over vormgeving van de beelden, shots, techniek en inhoud van het beeld.

Doelstellingen

Zijn de volgende doelstellingen behaald?

Eerstejaars studenten MT krijgen een indruk hoe het werk van een muziektherapeut er concreet uit kan zien in de praktijk.

Ja

De video draagt bij aan beroepsoriëntatie voor eerstejaars studenten MT op het gebied van doelgroep/werkplek.

Ja

De video kan halverwege het propedeusejaar worden ingezet door P12 docenten-muziek om de leskwaliteit van de muzieklessen (P12) te verbeteren.

Ja

In de film wordt een antwoord gegeven op de vraag: Hoe ziet het werken als muziektherapeut er in de praktijk uit?

Ja

In de film komen minimaal vier muziektherapeuten uit verschillende werkvelden aan bod.

Ja

In de film komen minimaal twee cliënten die muziektherapie ontvangen in beeld (onherkenbaar).

Ja

De cliënten in de film blijven ten alle tijden anoniem.

Ja

De film is afgestemd op studenten door middel van onderzoek onder eerstejaars studenten MT.

Ja

De film is afgestemd op de wensen en ideeën van P12 docenten-muziek, door interviews met de betreffende docenten.

-

Resultaatbeschrijving

De video is begrijpelijk voor eerstejaars studenten MT.

Ja

De video spreekt studenten MT aan op niveau en kennis

Ja

De video beantwoordt praktijkgerichte vragen van de eerstejaars studenten MT die verkregen zijn via enquêteonderzoek.

Ja

De video gaat in op punten die P12 docenten-muziek belangrijk vinden om te gebruiken in de les.

Ja

De video geeft een gevarieerd beeld van verschillende praktijksituaties

Ja

Door de film krijgt de student een indruk hoe het werk als muziektherapeut er aan toe zou kunnen gaan

Ja

De student kan zich door de film beter oriënteren op toekomstige stageplekken en doelgroepkeuze

Ja

Kwaliteitsbeschrijving

De video kan professioneel worden ingezet door P12 docenten-muziek in periode B van het propedeuse jaar van de Hogeschool van Utrecht

Ja

De video is geproduceerd met professionele apparatuur en heeft een professionele uitstraling

Ja

De video geeft een zo breed mogelijk beeld van het vakgebied muziektherapie.

Ja

De informatie die naar voren komt in de film wordt op een bondige manier gepresenteerd.

Ja

Specifieke vragen aan Joeri Calis

Antwoorden uitgewerkt door Hugo Meijer

Wat vind je van de structuur in de film?

Het is prettig dat er een soort huisstijl in je film verweven zit. Dit zie je terug in de hele film. De opbouw is steeds hetzelfde. Het begint met het trommelstuk met snelle beelden, vervolgens de therapie afgewisseld met praten van de therapeut. Het is hierdoor een goed gestructureerd geheel. Het werkt perfect dat je eerst een stuk therapie ziet en vervolgens pas het praten begint. Wat je ziet in de sessie, sluit in veel gevallen goed aan bij wat er gezegd wordt.

Sommige stukken waren bijna ontroerend, zoals de therapeut die het verstandelijk gehandicapte jongetje therapie geeft. De sfeer van de therapiesessie komt ook duidelijk in beeld in je film.

Het intro zou ik zelf omkeren. Nu begin je met het filmen van instrumenten van binnen van dichtbij. Ik zou juist buiten beginnen en naar binnen gaan.

Het stuk bij Curium vindt ik zelf het minst interessant. Het duurt lang voordat Sjoukje duidelijk maakt wat ze nu eigenlijk bedoelt.

Het stuk in de forensische psychiatrie vind ik het beste gedeelte, goed dat je dit voor het laatst hebt bewaart. Pelle kan duidelijk uitleggen hoe muziektherapie in zijn werk gaat.

Wat heb je te zeggen over de film op filmtechnisch niveau?

Het is knap hoe je de therapiesituaties in beeld hebt kunnen brengen. Het mooiste shot vind ik het shot waar de drummende jongen met zijn hoofd precies achter een bekken verdwijnt. Het is helemaal niet storend dat er geen gezichten in beeld komen. Je hebt erg mooie beelden gemaakt.

Er zie wel een aantal foutjes. Soms beweeg je met de camera. Je kunt beter van het statief afblijven als de spreker midden in een zin zit.

Verder zou ik jouw naam langer in beeld doen: het is Jouw film!

Ik vroeg me af waarom de titels niet midden in het beeld stonden.

Wat zijn je opmerkingen en tips op de verschillende praktijksituaties:

Verstandelijk gehandicaptenzorg

Het intro van de therapiesessie is erg mooi, je ziet echt dat er iets gebeurt bij de jongen in de therapie. Hier zie ik een mooi verloop in. De eerste zin die Renske zegt, vind ik zelf niet zo sterk. Ik zou eerder beginnen met het stuk "Werken met stem" wat erna komt. De quote waar je nu mee opent kun je verderop in het verhaal zetten.

Je heb de muziektherapeut Renkse verder mooi neergezet. Goed dat je de omgeving hebt gearrangeerd met de harp en instrumenten en mooi filmwerk.

Kinder - jeugdpsychiatrie

Je hebt gekozen voor een mooie achtergrond, met instrumenten aan de muur. De ruimte komt wel heel erg donker over. Verder zou ik het fijn vinden als je heel zachtjes de audio hoort onder het shot waar je Sjoukje en de cliënt ziet trommelen terwijl je Sjoukje hoort vertellen.

Zelfstandige praktijk

Het is een duidelijk verhaal, ik vraag me af of je niet beter het stuk waarin Kirsten zegt dat ze "geen of geen zin" heeft je dit er niet beter uit kunt halen omdat ze het stuk wat ze ervoor zegt hiermee ontkracht. Verder zou je lichtbalans nog wat beter in de gaten kunnen houden. Wit balans eerst op auto en daarna zelf instellen.

Forensische psychiatrie

Ik vond dit het beste stuk van je film. De sfeer van de sessie komt goed in beeld, het shot waar de jongen zichzelf censureert door het drumstel is erg goed.

Heb je verder nog tips of opmerkingen?

Je kunt nog wat beter worden in het bedienen van het diafragma en de scherpte. Camerabewegingen moet je echt proberen te voorkomen omdat de magie van je film hierdoor verdwijnt. Opeens zie je een cameraman die aan het klooiën is met het beeld. Dit vind ik zelf irritant.

Quotes kun je nog wat beter afmixen met set-noise, het moet zo vanzelfsprekend zijn dat je het niet merkt. Voor de rest heb je puik werk geleverd!

5.2 Evaluatie Marianne Langhout

De wettelijke taak van de propedeuse is voorlichting, selectie en verwijzing. Marianne Langhout is manager van het propedeusejaar Social Work Amersfoort. Ik heb haar gevraagd om deel te nemen aan de evaluatiegroep omdat zij kan bepalen wat de waarde van deze voorlichtingsfilm is en hoe dit zou passen in de propedeusemodule P12.

Doelstellingen

Eerstejaars studenten MT krijgen een indruk hoe het werk van een muziektherapeut er concreet uit kan zien in de praktijk.

Ja

De video draagt bij aan beroepsoriëntatie voor eerstejaars studenten MT op het gebied van doelgroep/werkplek.

Ja

De video kan halverwege het propedeusejaar worden ingezet door P12 docenten-muziek om de leskwaliteit van de muzieklessen (P12) te verbeteren.

Ja

In de film wordt een antwoord gegeven op de vraag: Hoe ziet het werken als muziektherapeut er in de praktijk uit?

Ja

In de film komen minimaal vier muziektherapeuten uit verschillende werkvelden aan bod.

Ja

In de film komen minimaal twee cliënten die muziektherapie ontvangen in beeld (onherkenbaar).

Ja

De cliënten in de film blijven ten alle tijden anoniem.

Ja

De film is afgestemd op studenten door middel van onderzoek onder eerstejaars studenten MT.

Dat neem ik toch aan...? Daar ga ik vanuit.

De film is afgestemd op de wensen en ideeën van P12 docenten-muziek, door interviews met de betreffende docenten.

Dat neem ik toch aan...? Ik ga ervan uit.

Resultaatbeschrijving

De video is begrijpelijk voor eerstejaars studenten MT.

Ja

De video spreekt studenten MT aan op niveau en kennis

Ja

De video beantwoordt praktijkgerichte vragen van de eerstejaars studenten MT die verkregen zijn via enquêteonderzoek.

Gedeeltelijk, want ik kan me voorstellen dat er nog veel meer vragen leven.

De video gaat in op punten die P12 docenten-muziek belangrijk vinden om te gebruiken in de les.

Ja, dat neem ik aan dat je hebt meegenomen bij het bedenken van de video.

De video geeft een gevarieerd beeld van verschillende praktijksituaties

Ja

Door de film krijgt de student een indruk hoe het werk als muziektherapeut er aan toe zou kunnen gaan

Ja, maar het effect van de therapie zou duidelijker naar voren kunnen worden gebracht.

De student kan zich door de film beter oriënteren op toekomstige stageplekken en doelgroepkeuze

Gedeeltelijk, het is meer een impressie. Zo zou ik het toch aanbieden, want het aanbod aan situaties is niet uitputtend.

Kwaliteitsbeschrijving

De video kan professioneel worden ingezet door P12 docenten-muziek in periode B van het propedeuse jaar van de Hogeschool van Utrecht

Ja

De video is geproduceerd met professionele apparatuur en heeft een professionele uitstraling

Ja

De video geeft een zo breed mogelijk beeld van het vakgebied muziektherapie.

Gedeeltelijk, want er zijn nog meer situaties te bedenken. Wel goed te gebruiken als start van een gesprek met de studenten.

De informatie die naar voren komt in de film wordt op een bondige manier gepresenteerd.

Ja

Specifieke vragen voor Marianne Langhout

Antwoorden uitgewerkt door Hugo Meijer

Wat is de waarde van een film over het vakgebied muziektherapie?

Een film geeft veel meer beeld dan wanneer je hetzelfde zou vertellen. In de film komen erg uiteenlopende praktijksituaties naar voren. Je hebt wat mij betreft een goede verzameling instellingen en therapeuten te pakken. Wat erg goed naar voren komt is het geduld dat je moet hebben als muziektherapeut voor het werk.

Herhalen komt nadrukkelijk naar voren, maar ook dat je niet idioot hoge doelen kunt stellen. Wat ik zelf nog mis, is het verhaal van de cliënt. Ik was daarom blij dat er bij de eigen praktijk toch nog een moeder in naar voren komt. Ik zou zelf meer die kant willen horen in een film omdat dit ook iets zegt over hoe zinvol muziektherapie is.

Wat is de waarde van deze film met betrekking tot de P12 lessen muziek in het eerste jaar?

Je kunt hier in de les heel erg veel mee. Ik kom uit de trainingswereld en zit te denken hoe deze film als didactisch middel ingezet zou kunnen worden. Je zou bijvoorbeeld kunnen denken aan vorm waarbij de verschillende therapeuten in losse filmpjes aan het woord komen.

Vervolgens zou er bij elk filmpje een handreiking met een aantal vragen kunnen worden opgesteld die een docent aan de klas kan stellen, met betrekking tot de film. Een docent kan een discussie aangaan met de klas over een onderwerp of er kan worden nabesproken. Hierdoor kan er een verdieping ontstaan in de kennis die de studenten tot nu toe hebben.

Denkt u dat de film kan bijdragen aan meer beroepsoriëntatie en doelgroepverkenning voor eerstejaars studenten muziektherapie?

Je kunt ontzettend veel aan de film ophangen. De film zou zelfs aan het vak P9 gekoppeld kunnen worden. Als student kun je stilstaan bij je eigen geschiktheid voor het vak. Wanneer we Renske in de verstandelijk gehandicaptenzorg zien werken, zie je dat er maar heel kleine stapjes worden gemaakt en dat er continue wordt herhaald. Het zal vragen oproepen als "heb ik hier het geduld wel voor" of "kan ik dit?" De film kan studenten helpen met een keuze maken. In het kader van beroepsoriëntatie is deze film dan ook zeer waardevol en hoort in de P12-lessen thuis.

Hoe denkt u dat een eerstejaars student muziektherapie deze film zal ervaren?

Ik zou me kunnen voorstellen dat deze film confronterend is voor een eerstejaars student. Hij krijgt inzicht in het niveau van de doelgroep maar ook zaken zoals het niveau van de muziek die je met ze maakt. Het gaat bij muziektherapie niet om het maken van mooie muziek, wat sommige studenten misschien verwachten. Daarnaast zie je in de film dat er relatief kleine stappen worden gemaakt. Dit kan misschien schrikken zijn voor een student.

Heeft u verdere opmerkingen aan over de film?

De opbouw van de film is prettig. Het begint steeds met instrumenten waar de kijker als een gek doorheen schiet. Wat mij betreft zou dit rustiger mogen zijn. Vervolgens is er een stuk therapie te zien en begint de therapeut te vertellen. Het is prettig om naar te kijken omdat je gewend raakt aan deze volgorde.

5.3 Evaluatie Mieke van Toor

Mieke van Toor is muziektherapeut bij de Bascule in Amsterdam. De Bascule is een psychiatrische inrichting waar kinderen en jongeren met psychiatrische problemen worden behandeld. Ze is bij de evaluatiegroep betrokken om na te gaan of de film een realistisch en representatief beeld geeft van het werkveld muziektherapie.

Doelstellingen

Zijn de volgende doelstellingen behaald?

Eerstejaars studenten MT krijgen een indruk hoe het werk van een muziektherapeut er concreet uit kan zien in de praktijk.

Een indruk krijgen ze zeker. Wat ik graag gezien zou hebben is als er aandacht besteed zou worden aan het werken aan gedragsverandering; agressieregulatie, inzicht in eigen emoties.

De video draagt bij aan beroepsoriëntatie voor eerstejaars studenten MT op het gebied van doelgroep/werkplek.

De film geeft een indruk van wat je in de verschillende werkvelden kunt verwachten.

De video kan halverwege het propedeusejaar worden ingezet door P12 docenten-muziek om de leskwaliteit van de muzieklessen (P12) te verbeteren.

Ik zie niet voor me hoe deze film daaraan kan bijdragen. Misschien bedoel je dat er ingetuned kan worden op praktijksituaties?

In de film wordt een antwoord gegeven op de vraag: Hoe ziet het werken als muziektherapeut er in de praktijk uit?

Er wordt een inkijkje gegeven in de werkvelden die gefilmd zijn. Er wordt geen volledig overzicht gegeven, maar dat suggereer je ook niet. Je kunt dus niet zeggen dat je nu weet hoe het werk van een muziektherapeut er uit ziet, maar je hebt een beeld van een deel van het werk.

In de film komen minimaal vier muziektherapeuten uit verschillende werkvelden aan bod.

Ja

In de film komen minimaal twee cliënten die muziektherapie ontvangen in beeld (onherkenbaar).

Ja

De cliënten in de film blijven ten alle tijden anoniem.

Stemmen zijn niet vervormd, ik denk dat als je de persoon kent je hem zou kunnen herkennen.

De film is afgestemd op studenten door middel van onderzoek onder eerstejaars studenten MT.

Op deze vraag kan ik geen antwoord geven; ik weet niets van het onderzoek onder de studenten.

De film is afgestemd op de wensen en ideeën van P12 docenten-muziek, door interviews met de betreffende docenten.

Zie hierboven

Resultaatbeschrijving

De video is begrijpelijk voor eerstejaars studenten MT.

Lijkt me wel

De video spreekt studenten MT aan op niveau en kennis

Ik hoop het

De video beantwoordt praktijkgerichte vragen van de eerstejaars studenten MT die verkregen zijn via enquêteonderzoek.

Weet ik niet

De video gaat in op punten die P12 docenten-muziek belangrijk vinden om te gebruiken in de les.

Kan ik niet beoordelen

De video geeft een gevarieerd beeld van verschillende praktijksituaties

Ja

Door de film krijgt de student een indruk hoe het werk als muziektherapeut er aan toe zou kunnen gaan

Ja

De student kan zich door de film beter oriënteren op toekomstige stageplekken en doelgroepkeuze

Ik denk het wel; studenten hebben over het algemeen heel weinig beelden gezien van het werk, het voegt dus altijd iets toe.

Kwaliteitsbeschrijving

De video kan professioneel worden ingezet door P12 docenten-muziek in periode B van het propedeuse jaar van de Hogeschool van Utrecht

Kan ik niet beoordelen

De video is geproduceerd met professionele apparatuur en heeft een professionele uitstraling

Ja

De video geeft een zo breed mogelijk beeld van het vakgebied muziektherapie.

Gedeeltelijk

De informatie die naar voren komt in de film wordt op een bondige manier gepresenteerd.

Gedeeltelijk

Specifieke vragen voor Mieke van Toor

Geeft de film een representatief beeld van het werk als muziektherapeut?

De film geeft een inkijkje in verschillende werkvelden. Of het daarmee representatief is weet ik niet. Het vak is breder dan wat je op de film ziet. Ik mis bijvoorbeeld voorbeelden in het werken aan gedragsverandering, zoals agressieregulatie en inzicht in eigen emoties en eigen handelen.

Wat vindt u van de manier waarop de cliënten in beeld zijn gebracht?

Ik vind dat je mooie manier hebt gebruikt voor het anonimiseren van de cliënten. Ik vraag me wel af of het genoeg is, omdat de stemmen nog zo herkenbaar zijn.

Zijn de in beeld gebrachte werkgebieden en therapeuten een representatieve afspiegeling van het werkveld?

Eerlijk gezegd hoop ik van niet. Ik kreeg wel enigszins een macrobiotisch bejaardengevoel bij het bekijken van de film. Het zou leuk geweest zijn als er ook een frisse leuke jonge muziektherapeut gefilmd was.

Wat voor indruk denkt u dat de film op eerstejaars student muziektherapie zal maken?

De studenten die gevoelig zijn voor het mooie een-op-een-contact moet veel geduld zullen vinden wat ze zoeken. Maar het vak is aan het veranderen en het moet sneller en met duidelijker meetbaar resultaat. Daar van zou ik wel meer willen zien.

Wat vond u goed aan de film?

Ik vond hem mooi gefilmd, goede stukjes muziek tussen de interviews. Het zag er professioneel uit.

Wat kon er beter?

De keuze van de geïnterviewden. En hoe die in beeld gebracht zijn. Ik kan me voorstellen dat het iets minder close-up een prettiger beeld zou geven. Je had de stemmen ook kunnen laten doorlopen met beelden van de therapie erbij.

Zijn er specifieke zaken die u mist in de film?

Ja. Om een volledig beeld na te streven had je ook de registratie in beeld kunnen brengen. En vergaderingen. De directe tijd die je met een cliënt doorbrengt is een deel van het werk.

Wat voegt deze film toe aan het werkveld?

Zo vaak zie je een muziektherapeut niet aan het werk.
Je hebt een mooi product gemaakt.

5.4 Evaluatie Kees Buurman

Kees Buurman kan als muziekdocent P12 bepalen of de film bruikbaar is om in te zetten tijdens zijn lessen in het propedeusejaar.

Doelstellingen

Eerstejaars studenten MT krijgen een indruk hoe het werk van een muziektherapeut er concreet uit kan zien in de praktijk.

Ja, het zou ook voor kandidaatstudenten.

De video draagt bij aan beroepsoriëntatie voor eerstejaars studenten MT op het gebied van doelgroep/werkplek.

Ja

De video kan halverwege het propedeusejaar worden ingezet door P12 docenten-muziek om de leskwaliteit van de muzieklessen (P12) te verbeteren.

Ja

In de film wordt een antwoord gegeven op de vraag: Hoe ziet het werken als muziektherapeut er in de praktijk uit?

Ja, je film is exemplarisch maar geeft geen volledig beeld omdat er nog veel meer andere werkvelden.

In de film komen minimaal vier muziektherapeuten uit verschillende werkvelden aan bod.

Ja

In de film komen minimaal twee cliënten die muziektherapie ontvangen in beeld (onherkenbaar).

Ja

De cliënten in de film blijven ten alle tijden anoniem.

Ja

De film is afgestemd op studenten door middel van onderzoek onder eerstejaars studenten MT.

Ja, maar dat weet ik van jou.

De film is afgestemd op de wensen en ideeën van P12 docenten-muziek, door interviews met de betreffende docenten.

Ja, je hebt naast mij ook de muziekdocenten Anneke en Han gevraagd.

Resultaatbeschrijving

De video is begrijpelijk voor eerstejaars studenten MT.

Ja, ik vind dat je je nu erg focust op een hele kleine doelgroep terwijl ik denk dat je een veel breder publiek kunt bereiken. Ook voor andere media kan de film interessant zijn.

De video spreekt studenten MT aan op niveau en kennis

Ja, maar de vraagstelling vind ik hier onduidelijk.

De video beantwoordt praktijkgerichte vragen van de eerstejaars studenten MT die verkregen zijn via enquêteonderzoek.

Ja

De video gaat in op punten die P12 docenten-muziek belangrijk vinden om te gebruiken in de les.

Ja, wat wij de studenten kunnen aanbieden in de les is het medium en het leren kennen van jezelf. De praktijk en de cliënt kun je echter niet zichtbaar maken in een les. Door de film kun je de praktijk in de les brengen.

De video geeft een gevarieerd beeld van verschillende praktijksituaties

Ja

Door de film krijgt de student een indruk hoe het werk als muziektherapeut er aan toe zou kunnen gaan

Ja

De student kan zich door de film beter oriënteren op toekomstige stageplekken en doelgroepkeuze

Ja, alhoewel ik vind dat de film exemplarisch beeld geeft en niet een volledig beeld.

Kwaliteitsbeschrijving

De video kan professioneel worden ingezet door P12 docenten-muziek in periode B van het propedeuse jaar van de Hogeschool van Utrecht

Ja

De video is geproduceerd met professionele apparatuur en heeft een professionele uitstraling

Ja

De video geeft een zo breed mogelijk beeld van het vakgebied muziektherapie.

Nee, daar is de film te kort voor. Je moet keuzes maken als filmmaker, hierdoor komen er ook zaken niet aan bod.

De informatie die naar voren komt in de film wordt op een bondige manier gepresenteerd.

Ja, kort maar krachtig, er wordt veel laten zien.

Specifieke vragen voor Kees Buurman

Antwoorden uitgewerkt door Hugo Meijer

Hoe denkt u dat een eerstejaars student muziektherapie deze film zal ervaren?

Ik denk dat een eerstejaars student onder de indruk zal zijn. Het is nogal wat om dit te zien. De film geeft een integer en goed beeld over wat voor soort werk een muziektherapeut doet. Je laat zien dat het gaat om een speciale benadering. Daarnaast komt er veel therapeutische attitude naar voren in je film.

Geeft de film een representatief beeld van het vakgebied muziektherapie?

De film geeft zeker een representatief beeld, maar smaakt wel naar meer. Het is begrijpelijk dat je kiest voor een bepaalde duur van je film. Je moet ergens een grens trekken. Er zijn echter nog veel meer werkvelden te ontdekken en ik denk dat er nog veel meer therapeuten zijn die in beeld zouden willen worden gebracht. Ook voor multidisciplinair werken zal het interessant zijn. Ik kwam gisteren Pelle uit je film tegen en hij vertelde dat hij de film ook graag aan andere disciplines zou willen tonen op zijn werk, om te laten zien hoe het werk er in de praktijk uitziet.

Wat is de waarde van deze film met betrekking tot de P12 lessen muziek in het eerste jaar?

in de P12-lessen kunnen we studenten het medium bieden en we kunnen ze inzicht geven in wie ze zelf zijn. Echter haal je met deze film de praktijk met concrete therapeutische situaties in huis.

Denkt u dat de film kan bijdragen aan meer beroepsoriëntatie en doelgroepverkenning voor eerstejaars studenten muziektherapie?

Dit kan absoluut. Ik denk dat je adresgroep veel groter is dan waar je je nu op richt. Ook voor andere media blijkt de film interessant te zijn zoals je merkte toen je de film aan Gemmy Willemars en Wilma Tanis liet zien. De film kan ook gebruikt worden voor open dagen.

Wat kan er nog beter?

Ik vind dit moeilijk te zeggen, ik zou dit niet zo snel weten. Je zou natuurlijk veel meer doelgroepen en therapeuten in beeld kunnen brengen maar dat had je nooit gered qua tijd. Wat mij nog leuk had geleken was als er meer met pop en rap therapie in de film naar voren zou komen.

Heeft u verdere opmerkingen aan over de film?

Het is erg fijn dat deze film er nu is, blijkbaar was het nodig dat er weer een nieuwe film zou komen. De film die je hebt gemaakt is iets om trots op te zijn.

6. Reflectie op de bevindingen van de evaluatiegroep

Inleiding

Zoals mijn vrienden een goede representatie zijn van mij als persoon, zo is de evaluatiegroep een goede representatie van het product.

Ik heb een voor mijn gevoel een goede groep mensen om me heen kunnen vinden die inhoudelijk iets hebben kunnen zeggen over mijn product.

Joeri Calis

De filmmaker Joeri heeft inhoudelijk veel moois te zeggen over de beelden. Hij vertelt dat hij het mooi vond dat er een huisstijl in de film zat en dat structuur van de film goed was.

Sommige stukken vond hij zelfs ontroerend. Ook hoe ik de therapiesessie in beeld heb gebracht vindt Joeri mooi. Voorbeelden zoals het hoofd van een cliënt achter een bekken verschuilen waren leuke manier om de client te censureren. Per praktijksituatie heeft Joeri tips gegeven wat beter kon en wat hij specifiek mooi vond.

Filmtechnisch zitten er nog wat fouten in. De camera hoort bijvoorbeeld niet te bewegen tijdens een shot van een persoon en sommige geluidsovergangen zijn niet goed. Daarnaast zie je dat ik tijdens het filmen zit te klooiën met het diafragma en de scherpte. Dit zijn zaken die ik uit onkunde fout heb gedaan. Hij vindt de kwaliteit van de beelden echter wel professioneel overkomen.

Sommige stukken uit de film zou hij in een andere volgorde in elkaar zetten. Een verhaal kan interessanter zijn wanneer je wat de persoon zegt omdraait. Dit zijn zaken waar ik zelf in de montage wel mee heb geëxperimenteerd, maar op een gegeven moment te weinig tijd voor had om er een logisch verhaal van te maken. Hij vindt de volgorde van het intro verwarrend. Hij zou juist buiten beginnen en naar binnen toe gaan met de camera. Het was een bewuste keus van mij om het op deze manier te doen, omdat ik juist voor de meer onlogische weg wilde gaan en het mysterieus wilde laten overkomen.

De uitspraak van Kirsten dat ze geen tijd of geen zin had, zou Joeri er uit laten. Ik had het erin gedaan omdat ik het gevoel van vrijheid wilde benadrukken. Joeri zag dit echter als een manier om jezelf tegen te spreken.

Hij vindt het goed dat Pelle op het laatst komt. Ik heb dit expres gedaan omdat ik dit zelf ook het beste stuk vond. Joeri vindt dat ik alle doelstellingen en kwaliteitscriteria heb behaald.

Als met al vond Joeri de film goed en waardig om te vertonen aan eerstejaars studenten.

Eigenlijk waren alle tips die hij gaf op filmtechnisch niveau erg goed. Ik zit zelf te denken om alle technische foutjes op te lossen. Ik heb samen met Joeri een lijst opgesteld met kleine dingetjes die nog veranderd kunnen worden om de film sterker te maken.

Marianne Langhout

Omdat Marianne de manager over de propedeuse is, kan ze inhoudelijk veel vertellen over de geschiktheid van deze film binnen het propedeusejaar. Ze vindt dat ik de meeste doelstellingen die ik voor de film had opgesteld. Ze vraagt zich echter af of een student zich beter kan oriënteren op toekomstige stageplekken en of de film een volledig beeld geeft. Ik vind zelf ook dat het meer een impressie is dan een volledig beeld. Ze zegt dat ze het wel op deze manier zou aanbieden aan de studenten.

Daarnaast zou ze willen dat de effecten van de therapie ook naar voren komen en dat cliënten zelf aan het woord komen. In mijn oorspronkelijke plannen was het inderdaad zo dat er cliënten zouden vertellen over de therapie. Het bleek echter niet te doen te zijn zoals in de vorige reflectie beschreven. De effecten van de therapie zou ik er zelf ook meer in willen doen. Dit zou een groter project worden, omdat je moet zoeken naar een manier hoe een therapeut op een korte en bondige manier de essentie van de bereikte effecten kan vertellen.

Ik ben blij dat Marianne de kracht ziet van film. Ze vertelt dat een film veel meer zegt dan vertellen. Het zou wat haar betreft goed kunnen worden ingezet als didactisch middel, met mogelijk een handreiking erbij met een aantal vragen voor docenten. Ik vind dit zelf een erg leuk en vleidend idee. Dit is het beste scenario wat ik me kon voorstellen.

Ze vertelt dat de film ook breder zou kunnen worden ingezet als algemene oriëntatie in het vak P9. Studenten kunnen na het zien van de film zich afvragen: wil ik dit en kan ik dit ook? Dit is wat ik hoopte te bereiken.

Mieke van Toor

Als muziektherapeut bij de Bascule, kan Mieke inschatten of het beeld dat wordt geschetst van het werkveld, representatief is. De film geeft volgens haar een indruk van wat je in bepaalde werkvelden kunt verwachten. Ze vindt dat ik de meeste doelstellingen die ik heb gesteld, heb gehaald. Ze beschrijft dat er een inkijkje in verschillende werkvelden wordt gegeven maar dat dit geen volledig beeld geeft.

Ze vindt dat het vak veel breder is dan wat in de film wordt laten zien. Ook zaken als registratie van cliënten en vergaderingen zouden dan terug moeten komen. Wat haar betreft mocht er ook wel een jonge, frisse therapeut in de film. Ik kan me hier wel iets bij voorstellen, mijn ambitie was om mensen te benaderen die veel ervaring hadden en echt inhoudelijk iets konden vertellen over het vak.

Wat ze ook miste, was therapeutische doelen in de film. Ik vind zelf ook dat dit meer aan de orde zou moeten komen zoals ik ook bij Marianne beschreef. Dit vraagt om een grotere productie.

Ze vindt dat de productie en professioneel uitziet en dat de cliënten mooi waren gecensureerd. Echter vraagt ze zich af of dit genoeg is, omdat je nog wel de stemmen hoort.

Kees Buurman

Als muziekdocent P12 kan Kees bepalen of hij dit product zou kunnen gebruiken tijdens zijn lessen. Kees beschrijft dat hij het product niet alleen geschikt vindt voor eerstejaars studenten muziektherapie, maar dat de film geschikt is voor een veel breder publiek. Het zou bijvoorbeeld ook geschikt zijn voor open dagen en voor aspirant studenten. Ik kan een onaffe versie toevallig laten zien. Om echt een zo breed mogelijk beeld te geven vindt Kees de film niet geschikt. Daar is de film te kort voor. De film smaakt wat hem betreft naar meer. Ik zou zelf ook graag meer werkvelden in beeld willen brengen. Mijn oorspronkelijke plan was om 8 therapeuten te bezoeken. Ik ben blij dat ik dit niet heb gedaan, maar het zou voor een volgende film zeker interessant zijn.

Hij beschrijft dat dit een waardevol product is. In een les kun je studenten het medium geven en kennis over zichzelf, maar een praktijksituatie kun je alleen op deze manier laten zien.

Aanbevelingen voor de volgende film

Voor de volgende film zou ik

- Meer praktijksituaties in beeld brengen.
- Meer diversiteiten therapeuten in beeld brengen (zowel heel jong als heel oud)
- Meer therapeutische doelen naar voren laten komen.
- Zoeken naar de cliënt, die wil vertellen over wat hij heeft aan muziektherapie.
- Meer bekwaam worden in de omgang met mijn camera
- Meer voorbereidingstijd nemen.

Urenverantwoording

		uren
week 51		
14 dec.	studiegids grondig bestuderen	6
15 dec.	voorbereiding gesprek consulent Jaap Driest	5
16 dec.	Gesprek met consulent inclusief reistijd en verslaglegging	6
week 6		
8 feb.	Schrijven plan van aanpak	8
9. feb.	Schrijven plan van aanpak	9
10. feb.	Schrijven plan van aanpak	8
week 7		
18 feb.	afpraak met Consulent + reistijd	4
week 8		
22 feb.	Bijschaven van plan van aanpak	8
23 feb.	enquête formulier maken studenten	5
24 feb.	quitclaim-formulieren maken en regelen	8
Week 10		
8 maart	Filmscript oriëntatie	8
9 maart.	Bronnenoriëntatie + 2 uur reistijd	9
Week 11		
15 maart	Bronnenonderzoek + 2 uur reistijd	10
16 maart	bronnenonderzoek + 2 uur reistijd	8
17 maart.	bronnenonderzoek + 2 uur reistijd	10
18 maart	overleg met Cas van der Pas in Utrecht betreft filmscript	8
19 maart	schrijven van filmscript	6
	enquête onderzoek maken	5
20 maart	bronnenonderzoek	10
21 maart	bronnen onderzoek	8
Week 12		
22 maart	planning maken	2
	filmscript	8
23 maart	filmscript	8
24 maart	filmscript	8
25 maart	shots test	4
	filmscript	4
26 maart	interview vragen opstellen voor docenten	3
31 maart	enquête onderzoek eerstejaars afnemen	1
Week 13		
29 maart	interview afnemen Kees Buurman, reistijd + interview uitwerken	6
Week 14		
6 april	interview Han Kurstjens reistijd interview verwerken	6
7 april	interview Anneke ""	6
9 april	interview Joeri + reistijd	6
	voorbereiding van Cas op het interview	5

		uren
week 15		
12 april	film bij KDC onder één dak, gaat niet door want Renske is ziek dan maar voorbereiden	6
14 april	Filmen bij Altrecht (Pelle) + reistijd	9
	montage	6
15 april	filmen bij Curium (Sjoukje) + reis	7
	montage	5
16 april	montage	8
17 april	montage	10
18 april	montage	10
week 16		
20 april	montage	8
week 17		
26 april	montage	8
27 april	les geven, sneak preview aspirant studenten	2
28 april	montage	6
29 april	montage	6
30 april	vragen quitclaim maken	4
week 18		
3 mei	evaluatiegroep benaderen	5
4 mei	nieuwe planning maken	1
7 mei	filmen bij Renske + reistijd	7
8 mei	montage	8
week 19		
10 mei	naar KDC onder een dak voor beelden	5
	montage	5
11 mei	montage alleen	5
	montage met cas	6
	montage alleen	5
12 mei	filmen bij Muzis (kirsten)	8
14 mei	montage	12
15 mei	montage	10
16 mei	montage	10

week 20		
17 mei	montage	6
	naar Kirsten voor toestemming	4
	evaluatie joeri Calis	4
18 mei	film op DVD krijgen	6
19 mei	evaluatie marianne Langhout + reis	3
20 mei	naar Mieke van Toor voor evaluatie	2
21 mei	evaluatie Kees Buurman en presentatie aan Gemmy Willemars en Wilma Tanis	2
22 mei	einddocumentatie	6
23 mei	einddocumentatie	12
week 21		
24 mei	einddocumentatie	8
25 mei	einddocumentatie	6
26 mei	einddocumentatie	12
27 mei	einddocumentatie	15

		512